

Ikt. sz.: KUB-40/53-2/2017.

KUB-16/2017. sz. ülés
(KUB-81/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2017. december 13-án, szerdán, 10 óra 09 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés megnyitása, a napirend megállapítása, elfogadása</i>	5
<i>Szijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása</i>	5
<i>Szijártó Péter tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Szijártó Péter válaszai</i>	23
<i>További kérdések és válaszok</i>	32

Napirendi javaslat

1. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Gyöngyösi Márton (Jobbik), a bizottság alelnöke
Bartos Mónika (Fidesz)
Csöbör Katalin (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz) Balla Mihálynak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Csizi Réka munkatárs
Gódor Szilvia titkárnő

Meghívottak

Hozzászólók

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter
Demeter Márta (LMP)
Dr. Szakács László (MSZP)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 09 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend megállapítása, elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Képviselőtársaim, miniszter úr, államtitkár urak, a sajtó megjelent képviselői, szakértők, nagy tisztelettel köszöntöm önöket.

Bejelentem a helyettesítéseket: Balla Mihály helyettesíti Csenger-Zalán Zsolt alelnök urat. Megállapítom a határozatképességünket.

Köszöntöm a bizottsági ülésen Demeter Márta asszonyt, aki az LMP-t fogja a bizottsági üléseinken állandó jelleggel képviselni. Megkaptuk az erről szóló tájékoztatót, illetőleg Szakács László képviselő urat is köszöntöm.

Tekintettel arra, hogy nincs jelen a Magyar Szocialista Párt részéről a bizottság két tagja, ezért javaslom, hogy adjunk szót Szakács László képviselő úrnak. Megállapítom a határozatképességet és elrendelem a szavazást arról, hogy adjunk szót Szakács László képviselő úrnak. Ki támogatja ezt? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Egyhangúlag ezt eldöntöttük.

Felteszem szavazásra a napirendet. Ki támogatja az előre megküldött napirendet? *(Szavazás.)* Ez is egyhangú. Köszönöm szépen.

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter éves meghallgatása

Az első napirendi pontunk Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter úr éves meghallgatása. Negyedik meghallgatása ez miniszter úrnak. Mi vagyunk az utolsó bizottság, most már minden tapasztalat birtokában kerülhet sor erre a mostani meghallgatásra.

Szeretném köszönteni miniszter urat, megköszönni neki azt, hogy az elmúlt időszakban, talán most már mondhatom, visszatekintve egy kicsit a ciklusra, folyamatos volt az együttműködésünk. Évente kétszer is a bizottság rendelkezésére állt miniszter úr, tehát az évi rendes az igazán félévi rendszerességű meghallgatás volt az ő esetében. Azt hiszem, ez a Külügyi bizottság és a külügyminiszter kapcsolatára nézve természetesnek is tekinthető.

Az a mai alkalomnak egy különlegessége, hogy a ciklus végén vagyunk, és ilyen értelemben egy kicsit visszatekinthetünk az elmúlt négy esztendőre is, és előre felé is gondolkodhatunk a választás tétjéről, a választás külpolitikai tétjéről, ami előttünk áll. Természetesen a mérlegkészítés alkalma mindig az év vége, különösen egy ilyen helyzetben, de közben pedig zajlanak meglehetősen nagy sebességgel a nemzetközi és a külpolitikai események. Azt hiszem, erre is ki kell majd a mai napon térjünk.

Úgy vélem, fontos lenne hallanunk miniszter úr véleményét arról, hogy hogyan alakult a Külügyminisztérium hardvere, tehát hogyan sikerült az elmúlt időszakban egységesíteni a Külügyminisztériumot, illetőleg azokat a nagy jelentőségű változtatásokat, amelyek mindenekelőtt a külügyi törvény elfogadásával álltak elő, milyen mértékben sikerült venni ezeket az akadályokat.

Ami pedig a minisztérium működését, ha úgy tetszik, a szoftvert jelenti, örülnék annak, ha a miniszter úr beszámolna arról, amit sikernek tart, amiről úgy érzi, sikerült a célkitűzések közül megvalósítani, legyen szó a globális nyitás kérdéséről, a keleti, déli nyitás kérdéséről, Oroszországról, Kínáról. Vagy éppen a biztonságpolitika területén felhívnam a figyelmet, hogy most van a holnap és a holnapután napon az Európai Tanács rendkívül jelentős tanácskozása az új európai

hadsereg kérdéséről a biztonság kérdésében, vagy éppenséggel mit értünk el és mit nem a migráció vonatkozásában. Azt hiszem, a migráció vonatkozásában vannak eredményeink, amelyekre büszkék lehetünk, és vannak feladataink is, amelyek nyilvánvalóan előttünk állnak. Vagy hogy áll a V4-elnökség, a közép-európai építkezés kérdése, illetőleg a nemzetpolitikai frontok, amelyek különösen Ukrajna vonatkozásában az elmúlt időszakban nagy figyelmet kaptak. Hol tart ez a küzdelem? A kihívások tekintetében pedig talán hallhatunk valamit arról, hogy hogyan állnak ezek a bizonyos háborúk Ukrajna, Szíria, Irak vagy éppenséggel Líbia vonatkozásában. Mi a helyzet Jeruzsálem ügyében? Egy hete meglehetősen nagy figyelem övezi a jeruzsálemi státusz jövőjének a kérdését. Vagy éppenséggel hogy áll a Nyugat-Balkán integrációja, az európai perspektíva? A mai napon tartja a Külügyi bizottság egyébként a nyugat-balkáni külügyi bizottsági elnökökkel a találkozóját.

Mindezek olyan kérdések, amelyek - azt hiszem - nem megkerülhetők a meghallgatás során. Át is adom a szót miniszter úrnak. Ezt követően pártkört tartunk első körben. A pártkör után kérjük miniszter urat reakcióra, és utána pedig lehetőség lesz a többi hozzászólás elhangzására is. Miniszter úr, köszönjük szépen, hogy jelen van. Előreláthatóan a bizottsági ülést legkésőbb 12 óráig szeretnénk befejezni, mert a miniszter úr távoli irányba távozik a bizottsági ülésről. Miniszter úr, parancsoljon!

Szijjártó Péter tájékoztatója

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen a lehetőséget, hogy ma találkozhatunk abban a néhány órában, amit egy fizikai helyen töltünk. Azért állapotodtunk meg a kétórás időkeretben elnök úrral, mert kicsivel deket követően az Egyesült Államokba kell repülnöm, ahol több nagy nyugati parti vállalattal folytatunk egyeztetéseket remélhetőleg leendő magyarországi beruházásokról, ezért aztán a bevezetőmet is ennek megfelelően rövidre szabom, hogy képviselőtársaim tengernyi kérdésére legyen idő, főleg azok megválaszolására.

Az idei esztendő egy diplomáciai rekordév volt. Szerintem ezt kevesen vitatják. Budapesten járt Izrael és Kína miniszterelnöke, az egyiptomi elnök, 16 miniszterelnök tartózkodott egyszerre Budapesten a Kína-Közép-Európa miniszterelnöki csúcstalálkozón. Mi rendeztük az exportfejlesztési világforumot. Volt itt V4 keleti partnerség és V4 Nyugat-Balkán külügyminiszteri találkozó, V4-es csúcstalálkozó, V4 Nagy-Britannia külgazdasági miniszteri találkozó. Idén volt harmadik alkalommal Budapesten a Magyarország-Latin-Amerika-fórum, és LNG Summitot is tartottunk.

Ha jól értem, ez az idei tevékenységemről szóló beszámoló, de ha azt is jól értem, akkor ezt az ellenzéki képviselőtársaim az eddigi bizottsági meghallgatásokon leginkább a termelési értekezlet jelzővel illették, úgyhogy most a termelési értekezlet részét szeretném előrevenni a dolognak. Az idei esztendőben 57 országban jártam, összesen 125 ország külügyminiszterével találkoztam idén. Velük összesen 214 találkozót bonyolítottam le az elszigeteltségünk jegyében. 91 egyéb külgazdasági, gazdasági, infrastrukturális miniszterrel találkoztam, velük összesen 114 találkozót bonyolítottam le, 57 kétoldalú megállapodást írtunk alá idén a világ legkülönbözőbb országaival a világ legkülönbözőbb témáiban, az ösztöndíj-megállapodástól a katasztrófavédelmi együttműködésen át egészen új határátkelőhelyek nyitásáig. Hat országban nyitottunk új képviseletet, Új-Zélandon, a Fülöp-szigeteken, Üzbegisztánban, Peruban, Kolumbiában és két hete Ghánában. Na ennyit a termelési értekezletről.

Néhány jelentős kihívást szeretnék önöknek említeni, amelyek a magyar külpolitikát az elmúlt időszakban is meghatározták először is a migráció vonatkozásában. Sajnos azzal kell számolnunk, hogy az Európába irányuló migrációs hullámok utánpótlása kiapadhatatlan. Ez a világos és egyenes következtetése az Európai Unió és az Afrikai Unió csúcsértekezletének két héttel ezelőttről Elefántcsontpartról. Számos afrikai ország rendkívül instabil állapotban van mind gazdasági, mind politikai szempontból, ezért a kivándorlás és az átvándorlás jelensége az elkövetkezendő időszakban is erősen jelen lesz Afrikában és egyébként sajnos a Közel-keleten is. Az elnök úr által felvetett vitaindító kérdések is ezt támasztják alá. Éppen ezért azt gondolom, annak a magyar politikának a helyessége igazolódik be, hogy minden egyes olyan európai megnyilatkozás, amely a bevándorlást bátorítja, az újabb és újabb veszélyt hoz Európa és az európai emberek fejére. A rendkívül színvonalas LIBE-bizottsági meghallgatáson az elmúlt héten is elmondták a képviselők, hogy nem szabad a migrációt meg a terrorizmust keverni, keveredik az magától, nem kell azt nekünk kevernünk. Az elmúlt két évben Európában 27 jelentős terrortámadás történt, 330-an haltak meg, 1300-an sérültek meg, miközben másfél millió ember ellenőrizetlenül bejött Európába. Most kérdés az, hogy egy másfél milliós, mindenfajta szabályozás, ellenőrzés nélküli hullám lehetőséget biztosít-e arra, hogy a terrorszervezetek elküldjék a saját harcosaikat is Európába, aki erre nemmel válaszol, az háttal áll a világ folyamatainak.

A helyzet az, hogy egy másfél milliós irreguláris, szabályozatlan beáramlás az elmúlt 2-2,5 esztendőben elképesztő lehetőséget nyitott arra, hogy terrorszervezetek a saját terroristáikat, harcosaikat, aktivistáikat elküldjék Európába. Ez jól láthatóan meg is történt. Az más kérdés, hogy megdőltek olyan korábbi dogmák is, amelyek arra vonatkoztak, hogy az európai társadalmi integrációs modellek mind-mind kizárólag sikeresek lettek volna. Világosan látszik, hogy a nyugat-európai országokban számos helyen párhuzamos társadalmak épültek, és ennek a kezelését mindeddig a politikai korrektség és a képmutatás miatt nem sikerült elvégezni.

Magyarország álláspontja változatlan, a segítséget oda kell vinni, ahol arra szükség van, és nem kell bajt hozni oda, ahol nincsen baj, ezért tovább erősítjük a Hungary Helps Programot, a közel-keleti keresztény közösségek számára kifejtett támogatásunkat tovább bővítjük mind humanitárius, mind oktatási, mind egészségügyi területen. Továbbra is az az álláspontunk, hogy a közel-keleti és afrikai országoknak támogatást kell biztosítani arra vonatkozóan, hogy a saját határaikat meg tudják védeni. Ebben a vonatkozásban egyeztetések zajlanak a visegrádi országok és Olaszország között. Ha minden jól megy, akkor holnap ebben az ügyben olyan döntés születik, amely a visegrádi országok elkötelezettségét világosan mutatja abban a tekintetben, hogy határvédelemben segítséget kell nyújtanunk a leginkább sújtott közel-keleti és afrikai országoknak, mert nekik sem érdekük az, hogy keresztül-kasul járkáljanak tíz- meg százvezrek rajtuk, mert az őket is destabilizálja.

Új kihívást fog jelenteni az elkövetkezendő időszakban az, hogy Irak és Szíria területén az ISIS 96 százalékban elvesztette a korábban elfoglalt területeit. Világos, hogy az ISIS áttér egy új stratégiára, ami a magányos farkasok, illetve az alvósejtek stratégiája. Az üzeneteik világosak Európa fenyegetésére vonatkozólag. Éppen ezért én azt gondolom, minden jövőbeli migrációs áramlatnak elejét kell venni, amely migrációs áramlatokkal adott esetben ezek az elkeseredetté váló terroristák, de leginkább dühössé váló terroristák Európába tudnának jönni.

Magyarország továbbra is fenntartja támogatását azoknak az országoknak, amelyek a leginkább kitettek az ebből fakadó biztonsági veszélyeknek. Az iraki és a jordán hadsereg katonáit az elmúlt időszakban is képeztük robbanószerek

hatástalanítására vonatkozólag, Egyiptommal is megállapodtunk, hogy nekik is nyújtunk ilyen képzést. A Honvédelmi Minisztériumban készítik elő a mali szerepvállalásunk további bővítését. A magyar parlament döntése alapján pedig jelenleg zajlik az Irakban szolgáló kontingens 150 főről 200 főre bővítése, jelenleg 162-en vannak. Tehát a határvédelemben nyújtunk továbbra is a nyugat-balkáni országoknak és szeretnénk, ha európai támogatás jelenne meg a Közel-Keleten és Afrikában is a határvédelem vonatkozásában.

Továbbra is károsnak tartunk minden olyan nyilatkozatot és politikát, amely a migrációs hullámokat ösztönözné, és továbbra is azt gondoljuk, hogy a kötelező betelepítési kvóta a lehető legrosszabb döntés. Ukrajna vonatkozásában szeretnék önöknek mondani néhány szót. Az oktatási törvény kapcsán a Velencei Bizottság álláspontja egyértelmű. A Velencei Bizottság kimondja, hogy szerzett jogok elvétele lenne a következménye az oktatási törvény életbe lépésének. A Velencei Bizottság kimondja, hogy nem történt meg a megfelelő konzultáció a nemzetiségi közösségekkel. A Velencei Bizottság kimondja azt is, hogy a vonatkozó 7. cikkely módosítása a megfelelő megoldás.

Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a magyar parlament valamennyi pártjának azért, hogy ebben az ügyben egységet tudtunk mutatni. Örülök annak, hogy annak a felismerése mindenkinek a részéről megtörtént, hogy vannak olyan ügyek, amikor nem a pártszimpátia számít, hanem vannak nemzeti ügyek, amelyek efelett állnak. Higgyék el, hogy amikor ezt az álláspontot képviseljük, akkor az a parlamenti konszenzus, amelyet sikerült létrehozunk, óriási erőt ad, ugyanis nincsen lehetőség az összefogás megbontására ebből a szempontból. Ez egy olyan kérdés, ahol mindegy, hogy ki jobbjikos, MSZP-s, LMP-s vagy fideszes - nem felejtettem ki senkit - és KDNP-s, hanem itt az számít, hogy magyarok vagyunk, és egy irányba kell húznunk.

Szeretném önöknek elmondani azt is, hogy az ukránok teljesen félreértelmezik - nyilván szándékosan - a Velencei Bizottság döntését. Szeretném önöknek elmondani azt, hogy vannak itt vörös vonalak, amelyeket nem vagyunk hajlandók átlépni például a szerzett jogok esetében. Szerzett jogot még csak részben sem lehet elvenni. Ez kell legyen a kiindulópontunk, mint ahogy az is, hogy mindaddig, amíg a magyar nemzeti közösség Kárpátalján nem mondja azt, hogy a dolog rendben van, addig a magyar kormány sem fogja azt mondani, hogy a dolog rendben van. A helyzet egyértelmű. Három éves kortól 23 éves korig lehet jelenleg Ukrajnában kizárólag anyanyelven tanulni és minden, ami ennél kevesebb, az elfogadhatatlan, mert az már szerzett jog elvételét jelenti. A Velencei Bizottság is világosan kimondja, hogy a 7. cikkelyt - amivel általában nekünk gondunk szokott lenni - meg kell változtatni az ukrán oktatási törvényben.

Szeretném önöknek elmondani azt is, hogy az ukrán parlament asztalán további veszélyes törvényjavaslatok találhatóak. A nyelvtörvény javaslata olyan kitételeket tartalmaz, hogy például magyar újságot csak akkor lehet majd kiadni, ha abban az ukrán tükörfordítás is benne lesz, idegen nyelvű színházi előadást csak akkor lehet lebonyolítani, ha folyamatosan ukránul szinkrontolmácsolással kiírják a szöveget, a nemzetiségi médiumok adásait úgy kívánják korlátozni, hogy csak 20 százalék mehet nemzetiségi nyelven. Az állampolgársági törvényjavaslatok közül van olyan elképzelés, amely börtönbüntetéssel sújtaná a kettős állampolgárság fel nem fedését és az arról való le nem mondást. Egészen döbbenetes törvényjavaslatok fekszenek az ukrán parlament asztalán.

Ukrajnában érezhető a nacionalizmus térnyerése. Ennek egy egészen elképesztő kifejeződése volt az a tüntetés, illetve tüntetéssorozat, amelyet Kárpátalján rendeztek, jól láthatóan nem kárpátaljai ukránok részvételével, ezért az elmúlt héten

csütörtökön azt a hivatalos kezdeményezést tettük meg az EBESZ-nél, hogy az EBESZ ukrainai speciális megfigyelő missziójának folyamatos személyes jelenlétét terjesszék ki Kárpátaljára is. Ennek a jogi keretei adottak, hiszen az EBESZ speciális megfigyelő missziójának a területi hatálya jelenleg Ukrajna egész területe. Ivano-Frankivskban van is állandó jelenlétük, a Kárpátok másik oldalán. Ezért azt kezdeményeztük, hogy mivel az EBESZ egyik legfontosabb funkciója a konfliktusok prevenciója, ezért hozzák át Kárpátaljára az állandó személyes jelenlétet. Azt gondolom, a további konfliktusok megakadályozása érdekében ez rendkívül fontos.

Magyarország továbbra is természetesen tartja magát a korábbi álláspontjához. Minden ukrán kezdeményezést vagy minden, Ukrajna érdekében álló ügyet blokkolni fogunk a nemzetközi szervezetekben mindaddig, amíg az oktatási törvény módosítása nyomán előállt helyzetet nem tudjuk megnyugtatóan rendezni.

Hazugság, hogy ez egy kétoldalú ügy lenne. Ha ez így lenne, akkor a román, a bolgár és a görög külügyminiszterrel együtt nem írtunk volna levelet a megfelelő helyekre ebben a kérdésben.

Hazugság, hogy ez kétoldalú ügy, tekintettel az EU-Ukrajna társulási megállapodás kisebbségi pontjára. Hazugság, hogy ez kétoldalú ügy, tekintettel az ukránok vállalásaira a NATO éves nemzeti terveiben. Hazugság, hogy ez kétoldali ügy azok után, hogy az Európai Unió keleti partnerség csúcstalálkozójának a záró dokumentumába is ez a kérdés világosan belekerült. Hazugság, hogy ez kétoldalú ügy lenne, főleg azok után, hogy az EU-Ukrajna társulási tanácsülését követően múlt pénteken Mogherini főképviselő asszony a három magyar követelést európai uniós követelésnek minősítette. A Velencei Bizottság minden ajánlásának tiszteletben tartása és végrehajtása, a kisebbségekkel való konzultáció és a szerzett jogok elvételének a tilalma, ezt az Európai Unió saját álláspontjaként és a saját elvárásaként fogalmazta meg.

A következő kihívás, amiről szeretnék pár szót szólni, a Brexit-tárgyalások. Magyarország érdeke egyértelmű. A britek adják jelenleg az Európai Unió gazdasági teljesítményének egyhatedét. A távozásukkal az Európai Unió gazdasági teljesítménye nagyjából ennyivel csökkenni is fog. A közös piac mérete csökkenni fog. Azt gondolom, nem kell túl komoly fantázia ahhoz, hogy átgondoljuk, milyen következményekkel járna az, ha nem lenne a tárgyalások végeredménye egy mély és teljes körű szabadkereskedelmi megállapodás. Ha nem lenne ilyen megállapodás a végén, akkor a WTO, tehát a Világkereskedelmi Szervezet szabályai vonatkoznának az Európai Unió és Nagy-Britannia közötti kereskedelemre és gazdasági együttműködésre, ami vám- és nem vám jellegű akadályok alkalmazását jelentené. Az Európai Unió jelenlegi gazdasági tevékenységének egyhatede és hathetede úgy tudna egymással együttműködni, hogy vámjellegű akadályok lennének közben. Szerintem ez az, amit senki nem akar. Magyarországnak ez rendkívüli kockázatokkal járna, tekintettel a magyar-brit befektetési és kereskedelmi kapcsolatok volumenére. Ezért mi továbbra is azt az álláspontot képviseljük, a tárgyalásokat úgy kell lezárni, hogy azok végeredménye egy DCFTA, vagyis egy mély és átfogó szabadkereskedelmi megállapodás legyen, emellett pedig elvárjuk az európai uniós állampolgárok jogainak garantálását Nagy-Britanniában, köztük az ott dolgozó, élő és tanuló magyarokét is. Nagyon reméljük, hogy azok a döntések hamarosan meg fognak tudni születni uniós szinten is, amelyek lehetővé teszik a tárgyalások felgyorsítását. 2019 márciusa nincs már olyan messze. Reméljük, hogy a tárgyalások pozitív eredményt hoznak a végén.

Az energiabiztonság kérdéséről szeretnék szólni önöknek néhány szót, mára ugyanis elértük azt a helyzetet, tisztelt képviselőtársaim, tetszik, vagy nem tetszik,

hogy az egyetlenegy életszerű diverzifikációs lehetőségünk egy új orosz gázszállítási útvonal. Ez önöknek nem tetszik nyilvánvalóan. Az a javaslatom, a nyugat-európai párttársaikkal majd konzultáljanak a jövőben, hogyan fordulhat elő az, hogy Nyugat-Európa négy legnagyobb energetikai vállalata, köztük egy osztrák, egy holland, egy német és egy francia közösen készíti elő a Gazprommal az Északi Áramlat II. építését, hogyan lehet az, hogy egy olyan nagy gázvezeték építésében vesznek részt ezek a cégek, amely ugyanúgy elkerüli Ukrajnát, mint ahogy a Déli Áramlat elkerülte volna. Az Európai Bizottság itt kevésbé aktív, mint a Déli Áramlat esetében. Az ok nyilvánvaló, kis közép-európai energetikai vállalatokat könnyebb ott lenyomni, mint a legnagyobb európai gazdasági szereplőket.

Az Európai Bizottság úgy döntött, hogy az európai gázellátás egyik gerincoszlopát jelentő OPAL-gázvezetékét Németországon keresztül a Gazprom teljes kapacitásában használhat. A Gazprom 2039-ig lefoglalta a német-cseh és a cseh-szlovák gázinterkonnektorok kapacitását. Le akarta foglalni a magyar-szlovákokot is, azonban a magyar hatóságok ennek ellenálltak. Mindez azt jelenti, hogy a Magyarországra érkező gázbetáplálási pontok vonatkozásában a magyar-szlovák esetében az előtte lévő két interkonnektort, a német-cseh és cseh-szlovákokat a Gazprom használja 2039-ig. Ismerve az OMV stratégiáját és Gazprommal való együttműködését, azt hiszem, nem kell nagyon részletezni, hogy az OMV csövein Baumgartenből Magyarországra milyen származású gázmolekulák érkehetnek döntő többségükben. Ukrajnán keresztül orosz gáz érkezik Magyarországra. A horvátok nem építik az LNG-terminált, a horvátok az európai uniós és kétoldalú kötelezettségeik dacára mind a mai napig nem kezdték el építeni a kétirányú gázforgalmazáshoz szükséges infrastruktúrát a horvát oldalon. A románok 2010 óta nem kezdték el építeni a magyar-román interkonnektor kétirányú forgalmazását lehetővé tevő infrastruktúrát.

Jelenleg tehát úgy állunk, hogy a nyugat-európai barátaink, akik egyébként rekord mennyiségű gázt vásároltak ezen a télen is Oroszországtól, volt, hogy naponta 650 millió köbméter gázt vett az Európai Unió a Gazpromtól, csak úgy szeretném jelezni halkán, tehát ezek az országok nagyon hangsúlyosan követelik a diverzifikációt, csak egyelőre minden európai uniós szabályozás és tevékenység ennek az ellenkezőjét eredményezi. Úgyhogy kétoldalú megállapodást kötöttek a szerbek, a bolgárok és mi is a Gazprommal arra, hogy a saját nemzeti gázvezeték-hálózataink felújításával és az interkonnektorok kapacitásának bővítésével létrehozunk egy olyan útvonalat, amelynek nyomán a Török Áramlat második gázvezeték-szállító szálában szállított 15,75 milliárd köbméter éves gázmennyiség elérheti Közép-Európát.

Jó reményünk van arra, hogy ez alapján 2019-ben egy addicionális, 6-8 milliárd köbméternyi gázmennyiség évente meg tud jelenni Magyarország déli határán. De csak szeretném jelezni, hogy az amerikai elnök is jó, ha beszél arról, hogy Közép-Európában használni kéne amerikai LNG-t, csak mivel azt a konyhában nem tudjuk visszagázosítani, ezért aztán ennek jelenleg a realitása nulla, tekintettel arra, hogy a Swinoujsciében működő egyetlen, általunk elérhető LNG-terminál éves kapacitása 5 milliárd köbméter, a mi éves fogyasztásunk 9, a lengyeleké meg 15. Tehát ennyit egyelőre arról, hogy amikor azokat a hangokat halljuk, hogy mennyire függünk az oroszoktól energetika vonatkozásában, hát az európai politikának ez egy egyenes következménye sajnos.

Szeretnék önöknek néhány szót mondani a külgazdasági eredményekről, tekintettel arra, hogy elnök úr kérdezte, hogy hogyan sikerült az integráció. 2014 óta, amióta integráltuk a külügyi és külgazdasági tevékenységet, minden évben megdöntöttünk minden külgazdasági rekordot, tehát minden évben az addigi legjobb

eredményeket értük el. A tavalyi esztendőben 93 milliárd euró volt a magyar export, amely minden idők legmagasabb értéke volt. Az idei esztendő első 9 hónapjában van egy 9 százalékos növekedés, ami ha lineárisan megmarad a hátralévő 3 hónapra, már a legutóbbi statisztikához képest, akkor gazdaságtörténeti esemény tanúi lehetünk, ugyanis első alkalommal érheti el a 100 milliárd eurót Magyarország exportja. Tehát a 93 milliárd eurónál most már minden bizonnyal magasabb lesz, tehát újra exportrekordot fog dönteni a magyar gazdaság, de akár még a 100 milliárd eurót is elérhetjük.

Szeretném önöknek jelezni, hogy az idei esztendő első 9 hónapjában 15 százalékkal nőtt a magyar export a keleti nyitás országaiban. Ez azt jelenti, hogy 1,4 milliárd euróval, vagyis 430 milliárd forinttal több, tehát nem ennyi, hanem ennivel több bevétel származott a keleti nyitás országaiba történő exportálásból. Ennyi, 430 milliárd forint, 1,4 milliárd euró növekedés, 15 százalék.

A déli nyitás országaiban az első 9 hónapban 22 százalékkal növeltük az exportot, 49 százalékkal Latin-Amerikában, de a déli nyitás országaiban összességében 22 százalékkal. Ez 323 millió euróval több exportot jelentett, ez nagyjából 100 milliárd forintnyi plusz bevétel. Tehát nem ennyi, hanem ennivel több a déli nyitás országaiba történő exportálásból.

A beruházások vonatkozásában azt tudom önöknek elmondani, hogy tavaly minden idők legmagasabb értékét produkálva 79 beruházási projekt érkezett Magyarországra a beruházásösztönzési rendszeren keresztül, most 86-nál tartunk. Úgyhogy a beruházások tekintetében is meg tudtuk dönteni minden idők legmagasabb számait.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ezek azok a legfontosabb kihívások és törekvések, amelyek jelenleg meghatározzák a magyar külpolitika mozgásterét, lehetőségeit és célkitűzéseit. Még egyszer köszönöm önöknek azt, hogy a sok vitánk mellett a legfontosabb nemzeti kérdésben, a határon túli magyarok közösségének megvédése vonatkozásában az idei esztendőben is egyet tudtunk érteni. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tisztelt Bizottság! Szabad a pálya. *(Jelzésre:)* Hadd adjam meg először a szót Szakács Lászlónak, aztán Gyöngyösi Mártonnak, utána pedig Demeter Mártának!

Kérdések, hozzászólások

DR. SZAKÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy egy bizottságban, a Gazdasági bizottságban már vitatkozhattunk, így viszont azt az előnyt is kihasználnám, hogy az ott kapott válaszok tükrében is tudok kérdéseket feltenni. Éreztem a nem túl árnyalt célzást, én hívtam termelési értekezletnek *(Szijjártó Péter: Nemcsak ön.)*, ha nemcsak én, akkor viszont örülök annak, hogy mások is így látják *(Szijjártó Péter: Ez részemről a legkevesebb.)*, nagyon köszönöm akkor. Tehát 57 országba elment és több mint száz találkozót lebonyolított miniszter úr, tökéletesen látszik, hogy elfáradt, és nagyjában egészében eredményszemléletben körülbelül ennyit tudnánk ebben megállapítani.

A magyarok számára fantasztikus eredmények vannak Új-Zélandon, Peruban, Ghánában, Üzbegisztánban és a Fülöp-szigeteken. Ezek azok, amelyek az 57 országban tett látogatás szempontjából olyan végtelenül fontosak. Ezt csak a termelési értekezlet részére hoznám *(Balla Mihály: Ezek külképviseletek.)*, mert

valahol mégiscsak kell legyen egy eredményszemlélet. Valahol mégiscsak kell legyen egy eredményszemlélet. Igen, értettem, hogy ott meg külképviseleteket nyitottunk. Másutt meg nem nyitottunk, mert Tallint például megígérte már a miniszter úr is, aztán mégsem sikerült megnyitni.

Az elszigeteltség jegyében mondta, igen, Európában valójában mi egy sziget vagyunk tenger nélkül. A saját pártcsaládjuk mondja, ha már ön is utalt egyébként arra, hogy mi is majd beszélünk a saját pártcsaládunkról, a saját pártcsaládjuk mondja Európában, hogy nem feltétlenül ide valók, és az uniós intézményeken kívül nem hiszem, hogy sikeres találkozókat sikerül lebonyolítani, márpedig a mi legközelebbi legfontosabb és olyan partnereink, amelyeket egyébként szerintem senki sem vitat, mégiscsak Európában vannak. A V4-ek együttműködése időnként egybehangzó, de egyre többször kánon, más-más hangnemben mást-mást mondanak a V4-ek. Örülök, ha sikerül 15 százalékkal emelni akár már 160 milliárdra a keleti nyitás kapcsán az exportunkat. Gyakorlatilag Németország, Franciaország és ön említette, a britek kapcsán szerintem Magyarországnak fontosabb volna, hogy azok a nemzetállamok, amelyek az Európai Unión belül vannak, amelyek az actio radiusunkba jóval könnyebben beleférnek és talán még történelmi tradícióink is vannak, akár éppen Ausztria, velük milyen kapcsolatunk van. Látjuk, hogy nem jó. Az európai uniós intézményrendszereken kívül nem nagyon látunk olyan, akár diplomáciailag, akár gazdaságilag értelmezhető és nemcsak vitával telt megbeszéléseket, amelyekről be lehetne számolni.

Még egy dologra reagálnék az Oroszországgal való együttműködéssel kapcsolatban. Most nem értem, miniszter úr kritizálja, hogy Európa is együttműködik az oroszokkal, mert Magyarország nagyon együttműködik az oroszokkal, nem értem, hogy mit kíván tőlünk a saját pártcsaládunkban. Az Európai Uniót jobboldali többségű Európai Parlament vezeti. Ha önöket is komolyan veszik a pártcsaládjukban, most nem úgy tűnik, akkor biztosan majd fognak elérni eredményeket ebben, csak akkor ki kell találni, hogy most szeretik az oroszokat, vagy nem szeretik az oroszokat.

Amire rákérdeztem már a Gazdasági bizottság ülésén, kereskedőházak. Látjuk, hogy hogyan alakult a kereskedőházak esete. Általában kormányhoz vagy éppen kormánytagok családjához kötődő emberek voltak azok, akik ezeket a kereskedőházakat üzemeltethették, nem olcsón, hanem drágán üzemeltethették, és ezek nem hoztak sok eredményt, hanem kevés eredményt hoztak. Maga a kormány azt mondta, hogy 2014-ben 760 milliárd, 2015-ben 895 milliárd forint export-import árbevételt realizáltak, majd utána egy közérdekű adatigénylés kapcsán azt közölték a 444.hu-val és a Társaság a Szabadságjogokért szervezettel, hogy 2013 és 2016 között összesen 2,8 milliárd forintnyi üzletet kötöttek. Értettem a válaszát a Gazdasági bizottságban, hogy hiszen itt egy közvetítő cégről van szó, csak akkor melyik az igaz. Az egyiket a kormány mondta, a másikat is a kormány mondta, csak a kettő között van egy nagyságrendbeli különbség, ha nem kettő nagyságrendbeli különbség.

A déli nyitás kudarcát semmi sem bizonyítja jobban, minthogy önök maguk ismerik be, hiszen bezárnak 14, több mint egy tucat kereskedőházi kirendeltséget, Brazília, Chile, Ecuador, Peru. Nem tudom, mit vártak azoktól, hogy itt mekkora eredményt fognak elérni. Afrika, Dél-Afrika, Marokkó, Szubszaharai régió, négyet Ázsiában, Oroszország, Kuvait, India, Mongólia. Ezek évente 36 millió forintba kerültek, a most felmondott kereskedőházak szolgáltatási díja nagyjából az 1,3 milliótól az 5,7 millióig tartott. Azon kívül, hogy most önök is beismerték, hogy ez kudarc, van-e ennek felelőse? Mégis a magyar adófizetők pénzéből valakik nagyon jól éltek. Hasznot ugyan nem hajtottak a magyaroknak, nézzük, hogy kik: Tiborc István,

Fellegi Tamás, de még Ghaith Pharaon egyik cége is és a Naffa-fivérek egyik cége is feltűnik a kereskedőházak üzemeltetése mögött a sajtóhírek szerint, amit önök soha nem is cáfoltak. Akkor kell-e ezt úgy tekinteni, mint egy kádertemető vagy kifizetőhely, ami soha nem is volt sikerre ítélve, csak kellett csinálni egy ilyen szervezetet, ahova ki lehet szervezni a magyarok pénzét? Ezután a beismerés után lesz-e felelős és felelőskeresés, mert ez mégiscsak kudarc.

A másik pedig, amit a Gazdasági bizottságban egyszer már megbeszéltünk, csak ott nem volt lehetőségem, mert Czomba alelnök úr nem adott szót másodsorra, hogy a külügy, a külügyi kirendeltségek offshore háttérű cégekkel is köthessenek szerződést. Ez egy salátatörvénybe jött be a parlament elé, ami arról szólt, hogy igazából nem kell most már a Külügyminisztérium intézményeinek megvizsgálni azt, hogy milyen tevékenységi és milyen tulajdonosi háttere van egy cégnek, amellyel szerződést köt mondjuk egy nagykövetség vagy egy konzulátus. Megkérdeztem akkor a külügyi államtitkár urat, hogy miért van erre szükség. Ő nem figyelt oda és véletlenül őszintén válaszolt, azt mondta, hogy megpróbálták betartani a törvényt, csak nem sikerült. Erre nem az a válasz, hogy akkor szorgalmasabban kell dolgozni, erre nem az a válasz, hogy akkor keményebben oda kell figyelni, hogy ki kivel köt szerződést, hanem lazítanak a törvényi rendelkezésen. Akkor azt kaptam válaszként, hogy higgyem el, van, ahol a jogrend nem áll azon az evolúciós szinten, ahol mindennek utána lehet nézni. Ezt készséggel el is fogadnám, csak ugye ez a kivétel, de mi ebből főszabályt csinálunk, miniszter úr.

Én azt el tudom fogadni, főleg ha ilyen kiváló helyeken nyitunk nagykövetségeket, mint Ghána, Üzbegisztán, vagy éppen a Fülöp-szigetek, vagy Peru, hogy ott nem feltétlenül áttekinthetők azon cégek hátterei, amelyek akár csak közszolgáltatásokat, víz-, szennyvíz- vagy éppen elektromos áramszolgáltatásokat hoznak, de ez a kivétel. Most majd ezt a szabályt kell alkalmazni Ausztriára, Németországra, Franciaországra, Nagy-Britanniára, a teljes magyar meghatározó szövetségi rendszer országaira, tehát az Európai Unióra és a NATO-ra is. Ez miért van így rendben? Miért nem a kivételt kivételként kezeljük? Miért nem azt mondjuk, hogy ami kivétel, ott adjunk felmentést, de egyébként a főszabály csak legyen az, hogy magyar közpénzből márpedig csak olyan céggel köthet szerződést a magyar állam, amelynek tudjuk, hogy mi a tevékenysége és kik állnak, mik állnak a háttérében, például mondjuk foglalkozik-e pénzmosással vagy éppen a terrorizmus támogatásával az a cég, amely mondjuk elektromos áramot szolgáltat valahol, valamelyik egzotikus helyen nyitott külképviseletünkön. Szerintem ezeknek érdemes utánanézni, nem utolsósorban ezt elvárják az utolsó magyarországi kis falutól is, csak a Külügyminisztériumtól nem, amelynek nagy apparátusa van, állnak mögötte szolgálatok, ott van mögötte az Információs Hivatal, több eszköze van, mint mondjuk egy száz házas magyar kistelepülésnek, amelyet ezért egyébként megbüntetnének, ha nem egy olyan céggel köt szerződést, amely tudja produkálni azokat, amelyeket a külügynek nem kell. Úgy gondolom, ebben hibázik a Külügyminisztérium akkor, amikor a kivételből főszabályt csinál, és nyilvánvalóan további vizsgálatokra van szükség azért, hogy milyen pénzeket és kik szeretnének kiszervezni. Nagyon szépen köszönöm elnök úrnak és a bizottságnak a figyelmét, és várom miniszter úr válaszát.

ELNÖK: Gyöngyösi alelnök úr!

GYÖNGYÖSI MÁRTON (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a lehetőséget, és köszönjük szépen az éves beszámolót miniszter úrnak. Azt külön köszönöm, hogy kiemelte azt a pozitívumot, hogy végre sok-sok évtized után a

magyar politikai pártok adott nemzetpolitikai kérdésekben képesek voltak összefogni. Valóban ha itt a sikerekről beszélünk, mert nyilvánvalóan vannak sikerek a magyar politikában, a magyar diplomáciában, akkor az ukrán oktatási törvény kapcsán a magyar parlamenti pártok összefogása valóban példaértékű és említést érdemel. Ez nyilván meg is hozta az eredményét, a sikerét a Velencei Bizottság döntése kapcsán és hogy az Európai Unió is felsorakozott a Velencei Bizottság döntése mögött és az ukránokra nyomást gyakorol.

Az egész ukrán kérdés és az ukrán oktatási törvény kapcsán nagyon fontos beszélni arról, hogy a diplomácia és a magyar diplomácia, a magyar külpolitika mennyire képes távlatokban gondolkodni, mennyire képes adott kérdéseket prognosztizálni. Itt nyilvánvalóan nem a jóslás képességéről beszélünk, hanem a hatékony külpolitikai elemzésről, ugyanis ez talán csak a magyar Külügyminisztérium számára volt meglepetés, ami Ukrajnában megtörtént, hiszen a majdani események óta folyamatosan láthatjuk azt, hogy az ukrán szélsőségesek kvázi átvették az irányítást az ukrán kormány fölött. Kezdődött a nyelvtörvény visszavonásával, és folyamatosan láthatjuk azt, hogy az ukrainai területen élő kisebbségeket, az ő jogait folyamatosan kurtítja a központi kormányzat. A magyar kormány ehhez hosszú éveken keresztül asszisztált. Nagyon örülök, hogy végre felébredt és végre stratégiát váltott.

A Jobbik volt az egyedüli párt, amely 2014 óta, a majdani események óta folyamatosan felhívja a figyelmet arra, hogy ez a folyamat készülőben van, ez egy irányított folyamat, és ez oda fog vezetni, ahova el is vezetett. Nekem meggyőződésem az, hogy ha ezzel a kérdéssel időben elkezdünk foglalkozni, időben elkezdünk szövetségeket keresni ehhez keleten, nyugaton, északon, délen, akkor talán nem jutottunk volna el odáig, hogy ezt a válságot kelljen kezelni. Ezzel együtt nagyon örülök, hogy sikerül kezelni, és ebben nyilván a Jobbikra mindig is számíthat a mindenkor magyar Külügyminisztérium, nemzetpolitikai kérdésekben valóban félre kell tenni mindenféle pártpolitikát, mindenféle ideológiai nézeteltérést.

Ha már Ukrajna szóba került és így a nemzetpolitika irányában indítottam, akkor nagyon fontosnak tartom az autonómia kérdését hangsúlyozni, ami mindig, amikor határon túli magyarokkal, magyar pártokkal, magyar szervezetekkel találkozik a kormányzat, akkor szerepel a napirenden, és az autonómia fontossága mindig hangsúlyt kap, de azt látjuk, hogy a mindennapi ténykedésben és a diplomáciában ez már nem érvényesül annyira. Amikor a miniszter úr külföldön tárgyal, a szomszédos országokban tárgyal, akkor én úgy látom, legalábbis lehet, hogy a médián ez nem jön át, de az autonómia kérdése nem kapja meg azt a hangsúlyt és azt az erélyes fellépést, amit szerintem ennek a kérdésnek meg kellene kapnia már csak azért is, mert Katalónia kapcsán, Skócia kapcsán ez a kérdés napirenden van. Nekünk nagyon fontos hangsúlyoznunk azt, hogy a szeparatizmus nem, de az őshonos kisebbségeknek járó jog és az autonómia kérdése igen, és ez nemzetközi jogilag biztosított, az őshonos kisebbségek tekintetében meg különösen. Ebben a kérdésben, elismerve minden ország területi integritását és szuverenitását, azt tiszteletben tartva, emellett a területükön élő őshonos kisebbségek jogait, az autonómiát igenis nekünk kell kivívnunk és Európában megértetni azt, hogy itt, Közép-Kelet-Európában az őshonos magyar kisebbségek milyen helyzetben vannak. Úgyhogy kérem miniszter urat, hogy az autonómia kérdését írja fel a naptárába a prioritási listák legtetetejére és ezt képviselje erélyesebben.

Szerbia kapcsán látjuk azt, hogy nagyon nagy a magyar kormány és a Vucsics-kormányzat barátsága, amit nem igazán tudunk mire vélni akkor, amikor a Vucsics-kormányzat annak dacára, hogy a VMSZ a kormánykoalíció részét képezi,

folyamatosan kurtítja az ott élő magyarok jogait, az ottani kulturális autonómia szinonimáját jelentő Nemzeti Tanács jogainak a kurtítása most zajlik egy új törvénytervezet formájában. Kérem miniszter urat, hogy amikor Vucsiccs vállát lapogatja, akkor erre is legyen szíves emlékezni. Szerbiával kapcsolatban különösen azért, mert Szerbia az Európai Unió felé igyekszik, és Magyarország az összes környező ország vonatkozásában eljátszotta azt a történelmi lehetőséget, hogy ott az őshonos magyar kisebbségek érdekében fellépjen, Szerbiával ezt ne tegye meg. Szerbia esetében próbáljon meg korrigálni és az európai uniós igyekezetükben legyen kedves a magyar diplomácia az ott élő magyarokra, a magyarok helyzetére felhívni a figyelmet és az ottani szerzett jogaikat, amelyeket miniszter úr is említett, megvédeni.

Keleti nyitás, déli nyitás, magyarországi beruházások. Itt van két ügy, Paks II., a Belgrád-Budapest-vasútvonal kérdésköre, ami nagyon sok figyelmet kapott. Magyarországon vannak pártok, amelyek azért támadják ezeket a befektetéseket, mert ezek nem nyugati irányból érkeztek ide, hanem adott esetben Oroszországból vagy Kínából. Ez az aspektusa engem nem érdekel. Nagyon örülök annak, ha az országnak minden irányban, a világ minden tája felé vannak gazdasági, kereskedelmi kapcsolatai. Nagyon örülök, ha virágzó gazdaság, gazdasági kapcsolatok, kereskedelmi kapcsolatok jellemzik a magyar gazdaságot. Azt azonban, hogy ebben a két beruházásban a pénzügyi és a gazdasági megalapozottság, a gazdasági és a pénzügyi háttere, a fedezete ezeknek a beruházása mi, és hogy az pontosan számszerűleg hogy áll össze, az mennyiben térül meg, az mennyire transzparens a magyar társadalom egésze számára, az igenis aggodalomra ad okot. Itt most a Belgrád-Budapest-vasútvonal került fókuszba az elmúlt időszakban. Nem látom azt, hogy az az 500 milliárd forint, amit Magyarország hitelként felvesz Kínától és ami a fedezete ennek a projektnek, hogy térül meg, egy olyan projektnek, aminek igazából az értelmét is nagyon nehéz meglátni magyar szemmel. Hogy a kínaiaknak mi a stratégiájuk Közép-Kelet-Európával, azt értem, csak nem kínai vagyok, hanem magyar. A magyar szempontot viszont nem látom, nem értem, és nem látom, hogy a magyar érdekérvényesítés hol van ennek a projektnek a kapcsán. Meggyőzhető vagyok. Az a jó hírem van, hogy ha ezt nekem valaki számszerűleg levezeti és bemutatja, hogy ez a magyar érdek, ennyibe kerül, ez ennyi idő alatt megtérül, akkor utána egy értelmes vitát lehet folytatni arról, hogy érdemes-e ezen az úton végigsétálni, vagy sem. Jelenleg nem látom, és nem tudok senkit arra biztatni, hogy ezen projekt mögé álljon be.

Izrael kérdését felhozta elnök úr, de a miniszter úr erre nem tért ki. Történelmi távlatokban is egy katasztrofális döntés megszületett a tengerentúl. Erre lehetett számítani, bár hogy mi hangzik el egy választási kampányban, az nem feltétlenül jelent nyomást, hiszen sok minden elhangzik egy választási kampányban, mégis a Trump-adminisztráció ezt meglépte. Az egész világ, mondjuk azt, az egész civilizált világ és a világ józanabbik fele nagyon világossá tette azt, hogy ez szembemegy a nemzetközi joggal, szembemegy minden ENSZ-határozattal, ami Izrael léte óta érvényben van. A magyar kormányzat pedig sunnyogott egy ideig, aztán utána ön elkezdett gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokról beszélni Izrael és az Európai Unió vonatkozásában.

Nagyon-nagyon fontosnak tartom, hogy végre most, hogy a fény úgy elkezdett derengeni az alagút végén a Közel-Kelet vonatkozásában, Irakot végre, úgy tűnik, sikerült stabilizálni az ISIS legyőzésével, Szíriában úgy tűnik, talán a közeljövőben visszaáll a stabilitás, talán, de még ez sem biztos. Most ez a lépés ahhoz járul hozzá, hogy a Közel-Keletet totálisan hosszú-hosszú évtizedekre, évszázadokra destabilizálja. Ebben a kérdésben nem lehet sunnyogni, nem lehet kivárni, nem lehet gazdasági

kérdésekről beszélni. Nagyon határozottan és nagyon világosan a nemzetközi jogra, az ENSZ határozataira, a kétállami megoldásra, a békére, az együttműködésre kell hivatkozni, és a tárgyalásos útra kell visszaterelni. Kis ország vagyunk, ezt nem mi fogjuk eldönteni, de hogy mi az álláspontunk ebben a kérdésben, az nem lehet kérdés.

Ami a kereskedelmi adatokat, a kereskedőházakat illeti és a termelési értekezletet, bár soha nem használtam ezt a jelzőt, de ami a számokat és az egész kereskedelmi, gazdasági kapcsolatokat illeti, értem én meg érzem én, hogy nyilván egy választási kampányba lépve a kommunikációs kormányzás felerősödik. Nagyon szeretem és tisztetem a számok világát, de miniszter úr is tudja, hogy a neoliberais közgazdaságtanban minden számnak nagyon-nagyon sok olvasata van. Tudom azt, hogy a neoliberais gazdaságpolitikában egy GDP-adatnak és egy exportadatnak a valóságtartamát erősen meg lehet kérdőjelezni, nem azért, mert nem igaz, az nyilván takar valamit, de ön is tudja, miniszter úr, hogy amikor ön az export növekedéséről beszél, akkor az többségében Magyarországon jelenlévő, Magyarországon telephellyel rendelkező külföldi multinacionális vállalatok teljesítményét tükrözi és azokat dicséri. Hogy ennek mi köze van a magyar nemzetgazdasághoz, az egy következő kérdés. Lehet annak örülni, hogy ők minimálbéren egyre több magyar embert foglalkoztatnak, akik ebbe vagy belepusztulnak, vagy fogják a kalapjukat és elvándorolnak nyugati irányba, de ez kóklerekedés. Úgy gondolom, ez nyilván a politika világába és a kommunikációba belefér, de én nagyon szeretném, ha nagyobb hangsúlyt kapnának a külkereskedelmi GDP-adatok, a makroadatok mellett azok a számok, amelyek arról beszélnek, hogy a magyar kis- és középvállalkozások milyen előnyökhöz jutnak az önök áldásos tevékenysége hatásaként. Én erről szeretnék valamit hallani, magyar vállalkozásokról, kis- és középvállalkozásokról, családi vállalkozásokról.

Az pedig egy utolsó megjegyzés, ami általában a diplomáciára, a külpolitikára vonatkozik. Szerintem nagyon-nagyon fontos, és nagyon értékelem a diplomáciában a lendületet, nagyon értékelem a határozottságot, azonban a diplomáciának nagyon-nagyon fontos szerepe van meg volt történelmileg is, ha lehet ebben távlatokat nyitni, hogy amikor egy adott országban adott esetben egy vezető megosztó vagy olyan lépéseket tesz, amelyek a világban vagy az országban nem találnak teljes támogatásra, akkor a magyar diplomácia ezt képes kifelé tompítani. Most nem akarok Napóleonra, Talleyrandra, vagy Erdoganra utalni, de a világ ismeri azt, hogy amikor adott esetben egy megosztó személyiség vezeti az országot, akkor a diplomácia ezt képes valamilyen szinten ellensúlyozni. Szerintem nem feltétlenül jó az, ha a diplomácia ráerősít ezekre a folyamatokra, nem pedig tompítja ezeket a folyamatokat. Ennek az országnak elég baja az, hogy tíz éven belül két pszichésen labilis miniszterelnököt is muszáj volt neki elviselnie. A magyar diplomáciának ezt tompítania kellene, nem pedig erősítenie, hogy legalább a külvilágot próbáljuk megkímélni a magyar belpolitika túlkapásaitól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Demeter Márta képviselő asszony!

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm, elnök úr. Én nem köszönném meg miniszter úrnak a beszámolót, mert sokkal nem lettünk ettől okosabbak sajnos.

Nyolc kérdésem lenne, és szeretném kérni, hogy mindegyikre konkrétan válaszoljon. Elnök úrnak is szeretném kérni a közreműködését abban, hogy amennyiben nincs konkrét válasz egy-egy kérdésre, akkor újra fel lehessen tenni és kérjünk erre választ.

ELNÖK: Mindenki kap szót, majd mód lesz a végén arra, hogy visszatérjünk rá, de várjuk meg, hogy mi hangzik el, hogy teljesíti-e az elvárásokat. Parancsoljon!

DEMETER MÁRTA (LMP): Igen, reméljük, hogy miniszter úr fog válaszolni. Az első kérdésem a déli nyitással kapcsolatos. Tizennégy kereskedőházat zárnak be ennek jegyében. A déli területet illetően az lenne a kérdésem, hogy ha ön azt mondja, hogy 22 százalékos exportnövekedés volt, akkor mégis miért zárják be a kereskedőházakat, illetve a török-magyar együttműködés hogyan fog kinézni ezek után például Afrikában.

A második kérdésem Zaid Naffával kapcsolatos. Iratbetekintésem során egyértelműen kiderült, hogy bár a kormányzati nyilatkozatok arról szóltak, hogy Zaid Naffa azért tiszteletbeli konzul Magyarországon még mindig, merthogy a Jordániával kapcsolatos kérdéseket Jordániának kell feltenni, mégis egyértelműen kiderült, hogy az első Orbán-kormány, a Külügyminisztérium kérte szóbeli jegyzékben Zaid Naffának tiszteletbeli konzullá történő jelölését. Nem tudom, ennek fényében is fenntartja-e ezeket a kormányzati nyilatkozatokat. Ez 1999-ben történt. Mit tesznek azért, hogy Zaid Naffa ne lássa el többet a tiszteletbeli konzuli feladatait, hiszen nagyon sok nyilatkozat szólt arról, hogy bár nemzetbiztonsági kockázatot állapított meg vele szemben a Terrorrelhárítási Központ az ő állampolgársági igénylésével kapcsolatban, de ez nem hat ki a tiszteletbeli konzuli feladataira. Ha valakivel szemben nemzetbiztonsági kockázat van, akkor az természetesen mindenre vonatkozik, a Terrorrelhárítási Központ nem nézi intenzívebben vagy kevésbé intenzíven a dolgot attól, hogy valaki állampolgárságot igényel vagy egy egyszerű tartózkodási engedélyt. Ennek tükrében szeretném megkérdezni, hogy meddig lehet még tiszteletbeli konzul Zaid Naffa.

Engedje meg, hogy önnek átadjak valamit. Írtam egy levelet, természetesen ezt postai úton is meg fogja kapni, iratbetekintéssel kapcsolatos (*Demeter Márta átadja a levelet Szijártó Péternek.*). Ez arról szól, hogy ezt a szóbeli jegyzéket, amit a magyar Külügyminisztérium küldött Jordánia bécsi nagykövetségének, szeretném megtekinteni, hiszen Zaid Naffa tiszteletbeli konzullá történő jelöléséről szól.

A harmadik kérdésem Ghaith Pharaonnal kapcsolatos, ugyanis a Magyar Nemzeti Kereskedőháznak közös cége volt Ghaith Pharaonnal, ez a Prominence Food nevű cég, amelyben a Magyar Nemzeti Kereskedőháznak 15 százalékos tulajdonrésze volt. Azt szeretném megkérdezni, hogy mivel a legfrissebb információk szerint úgy tudni, hogy egy az egyben Ghaith Pharaon cégének a tulajdonába került ez a Prominence Food nevű kft., szeretném megtudni, hogy a Magyar Nemzeti Kereskedőházat kivásárolták-e ebből, hiszen nem mindegy, hogy valamilyen szervezett bűnözői körökből származó pénz érkezhetett a magyar államhoz, ha a Magyar Nemzeti Kereskedőházat kivásárolták.

A negyedik kérdésem a tiszteletbeli konzulokkal kapcsolatos. Ahogy a mellékelt példa is mutatja, sajnálatosan vannak súlyos problémák ezzel a rendszerrel. Suha György személyében miniszteri biztos is kinevezésre került 2015-ben, aki a tiszteletbeli konzuli hálózattal foglalatostokodik. Szeretném megkérdezni, hogy terveznek-e valamilyen változtatást a tiszteletbeli konzuli rendszerrel kapcsolatban. Ha igen, akkor milyen irányú, melyek lennének azok a konkrét javaslatok, amelyekben változásokat szeretnének eszközölni.

Az ötödik kérdésem, hogy egészen pontosan az idei évben, tehát 2017-ben mennyivel járult hozzá a Külügyminisztérium a Magyar Nemzeti Kereskedőház működéséhez. 2017-ben pontosan mekkora összeggel járultak ehhez hozzá?

A hatodik kérdésem az Eximbankkal kapcsolatos, hiszen nagyon sok régióban ígérték meg konkrét beruházásokat, amelyeket az Eximbank finanszíroz. Szeretném megkérdezni, hogy ezekből mi valósult meg, milyen konkrét lépések történtek egyáltalán, hiszen nagyon sok mindent lehetett hallani egészségügyi együttműködésről, vízügyi együttműködésről. Pontosan hol tartanak ezek a projektek és mely országokban?

A hetedik kérdésem a Budapest-Belgrád-vasútvonallal kapcsolatos. Szeretném megkérdezni, hogy miért titkosak ezek a számítások, hogy mikor és hogyan térül meg a beruházás. Orbán Viktor egyébként utalt arra, hogy nem számít az, hogy hogyan térül meg ez a beruházás és megtérül-e egyáltalán, hanem valami egészen más miatt fontos ez. Engem nagyon érdekelne, hogy mi az a más dolog, ami miatt fontos ez a beruházás. Nyilvánvalóan lehet tudni, hogy ön nemcsak tárgyal a Budapest-Belgrád-vasútvonallal kapcsolatban, hanem ön ért is a vasútépítéshez. Ennek tükrében különösen érdekelne, hogy mi az az indok, ami miatt ennyire fontos ez a beruházás a kormánynak.

Az utolsó kérdésem, amely az egyetlen olyan kérdés, amely talán picit költői, de ha a gyakorlatban válaszol rá, azt egyébként megköszönöm. Ön mivel fogja átadni a tárcáját? Mondja el, legyen kedves, hogy mire számítsunk, amikor átvesszük a külügyi tárcát (*Derültség.*). Milyen csontvázak fognak kihullani a szekrényből? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Megadnám a szót magamnak. (*Derültség.*) Először is a Közel-Kelettel kapcsolatban köszönöm szépen, miniszter úr, hogy felvázolta a magyar közel-keleti politika fő kitérési irányait. Azt gondolom, ez a határvédelmi támogatás, amire utalt, egy rendkívül fontos irány, mint ahogy ez a tűzszerészképzés is, úgy gondolom, Egyiptom, Jordánia, Irak irányában egy rendkívül hasznos együttműködési terület lehet. Valóban ide tartozik Jeruzsálem kérdése is. Engem némileg meglep, hogy a Jobbik most mégsem a Hanuka-üdvözlőlevelével szellemében közelítette meg az izraeli kérdést. Nehezen tudom lekövetni az Izraellel kapcsolatos jobbikos álláspontot. Ha jól értettem, úgy érti ezt Gyöngyösi alelnök úr (*Gyöngyösi Márton. Semmi nem változott.*), hogy jelenleg a jeruzsálemi fővárosi igények mérlegelése, elfogadása, támogatása destabilizálja a Közel-Keletet. Azt gondolom, egy fölöttébb hipotetikus álláspontot hallhattunk itt a részéről. Hogy miként fog alakulni az elkövetkezendő időszakban ez a vita, ezt nem tudjuk. Azt gondolom, kimozdíthatja a közel-keleti békefolyamatot arról a holtpontról, amiben az elmúlt időszakban volt. Nagyon is kívánatos lenne. Azt hiszem, a kétállami megoldás célkitűzése továbbra is a nemzetközi közösség meghatározó célkitűzése úgy az Egyesült Államoknak, mint az Európai Uniónak. Magyarország is ezen az állásponton van. Ugyanúgy a tárgyalásos megoldást tartjuk fontosnak Jeruzsálem státuszával kapcsolatban, és nem vonatkozott arra, ha jól értem, az Egyesült Államok elnökének a kijelentése, hogy Palesztinának ne lehetne Jeruzsálem szintén a fővárosa. Egy nagyon sajátos helyzettel van dolgunk. A kérdés az, hogy az elkövetkezendő időszakban megindul-e egy megfelelő, közel-keleti békefolyamatot célzó eljárásrend, és azt hiszem, nekünk ezt kell támogatnunk.

Amikor az Európai Unió közös álláspontjával kapcsolatban Magyarország egy nagyon határozott álláspontot foglalt el, akkor azt gondolom, ez lebegett a szemünk előtt, nem a konfliktus eskalálása, hanem a folyamat beindítása kell legyen a magyar külpolitika célja, ami tárgyalásos és valóban elvezethet ahhoz, hogy létrejöjjön a kétállami megoldás, adott esetben Jeruzsálem mindkét állam számára történő fővárosként való meghatározásával. Nyilvánvaló, hogy mind Izraelnek, mind pedig

Palesztinának az a célja, hogy Jeruzsálem legyen a fővárosa, de talán halljuk a külügyminiszter úr álláspontját is ebben a kérdésben.

Arra szerettem volna kitérni, hogy a következetesség nem mindig erénye a Jobbiknak sem. Mint ahogy egyébként ez a kínai rendkívül fontos projekt, zászlóshajós projekt kritikájával kapcsolatban is engem meglepett most alelnök úr. Idáig azt hittem, hogy Kína és a keleti nyitás egy fix pont a Jobbik megközelítésében. Hogy pont a Belgrád-Budapest-vasútvonalat támadja a Jobbik képviselője, az nem feltétlenül a következetesség példája, de ezt csak zárójelben szerettem volna megjegyezni.

Ukrajna vonatkozásában, a nemzetpolitika vonatkozásában, miniszter úr, nem beszélünk Romániáról. Szeretném kérdezni a véleményét arról, hogy hogyan állunk most Románia irányában. Itt volt egy OECD-vétó meglebegtetése, volt egy megállapodás Dragnea pártelnökkel, szenátusi elnökkel a katolikus iskola újraindításáról. Úgy tűnik, meghozta a román törvényhozás a megfelelő jogszabályt, amely lehetővé teszi ennek a katolikus iskolának a létrehozását. Hadd kérdezzek rá Romániára, ne legyen egy olyan bizottsági meghallgatásunk, ahol erről nincsen szó.

Energetika. Az energetikával kapcsolatban egy reális alternatíva az én reményeim szerint továbbra is a horvát LNG. Hogy ítéli meg, miniszter úr, a térség diverzifikációja szempontjából mi az esélye annak, hogy adott esetben amerikai cseppfolyósított gáz érkezhessen a horvátországi LNG-terminálon keresztül Közép-Európába, és ez diverzifikációs lehetőségeket hordozhat a számunkra.

Azt állítja a szocialista képviselőtársam, hogy a visegrádi négyek nem egységes. Nem tudom, mire alapozza ezt Szakács László képviselő úr. Azt gondolom, a visegrádi négyek egy rendkívül komoly sikertörténet mind Magyarország számára, mind a térségben részt vevő országok számára. A visegrádi négyek építi a közép-európai együttműködést. Azt hiszem, lehetnek hangsúlykülönbségek, mert minden együttműködésben vannak hangsúlykülönbségek, de azt mondani, hogy a visegrádi együttműködés ne lenne talán a legsikeresebb európai regionális együttműködés, azt hiszem, ez egy olyan projekció, ami nem igazán támasztható alá tényszerű dolgokkal. Mint ahogy az osztrák együttműködésre vonatkozóan is talán miniszter úr is ki fog erre térni, hogy Magyarország Ausztriával való kapcsolatai ne lennének erősek, sikeresek, perspektivikusak gazdaságilag, kulturálisan, politikailag, azt gondolom, ez is egy olyan dolog, amelyet fontos itt korrigálnunk.

Végül azt hiszem, az a megfogalmazás alelnök úr részéről, hogy pszichésen labilis miniszterelnöknek minősítette az utolsó két miniszterelnököt, ez pedig kifejezetten sértő a magyar miniszterelnökre nézve. Azt hiszem, ezt nem kellene itt, a Külügyi bizottságban a meghallgatáson gyakorolni. Hogy a magyar diplomáciának milyen módon és hogyan lehet sikeresnek lennie, ez egy fontos kérdés. Azt hiszem, Ukrajna vonatkozásában nagyon is egyértelmű volt, hogy most egy nagyon konkrét példát idézzünk, hogyan lehet határozottan nemzeti érdeket érvényesíteni, erre a határozottságra, úgy gondolom, nagyon is szükség van, különösen a nemzetpolitikai területeken, de azt gondolom, politikustársaink sértegetésének nem szabad a politikai eszköztárunkban elfogadottá válnia. Köszönöm szépen.

Van-e további hozzászólási igény a pártok körében? *(Jelzésre:)* Még a KDNP-nek kell szót adnom, utána következik a miniszter úr, és még egy gyors kört a viszontválaszokra lehetővé szeretnék tenni. Hoffmann Rózsa képviselő asszony, parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm miniszter úrnak a nem először elismeréssel hallható beszámolóját, ami annál is

inkább értékes, mert jóllehet, Európában béke van, néha mégis az az ember benyomása, hogy háborús időket élünk, és ilyenkor az ön által vezetett tárcára különösen súlyos terhek hárulnak. Miután cikluszárás előtt vagyunk, és minden valószínűség szerint ez az utolsó alkalom, hogy a külgazdasági és külügyminiszter urat meghallgathatjuk, talán nem árt egy kicsit történelmi, távlati perspektívában is szemlélni a dolgokat és nem leragadni csak a ma eseményeinél. Úgy látom, és ez nemcsak a személyes véleményem, hanem többnyire azoknak a középosztályhoz vagy még lejjebb tartozó emberek véleménye, akik nem hivatalból foglalkoznak a politikával, csak érdeklik őket az események, egyértelműen az a véleményük, hogy óriási változás állt be a külpolitikában, mégpedig pozitív irányban.

Magyarországnak sikerült kitörnie abból a mélypontból, amelyet a rendszerváltoztatás előtti években az jellemzett, hogy gyakorlatilag nem voltunk jelen a nemzetközi palettán, illetve ha jelen voltunk is, akkor a gombnyomogatásnál és a fejbólintásnál tovább nem mentünk, majd nagyon-nagyon lassan kezdődött egy óvatos, szerény, de általában a merjünk kicsik lenni címszóval jellemezhető változás. Ez az ön miniszterségéhez köthető, hogy jó arányérzékkel sikerült megtalálni azt az utat, hogy tudjuk, hogy nem vagyunk olyan nagy hatalom, mint némelyik, de nem kell nekünk állandóan fejlehetéssel szemlélni a nemzetközi történéseket, hanem határozottan kinyilvánítani az álláspontunkat.

Ami miatt önt, miniszter úr, egyértelmű elismerés övezi azokban a körökben, akikkel én érintkezem, és ez elég sok ember, az ön által is felsorolt eredmények a nemzetpolitikában, a külgazdasági mutatók növekedésében, és akkor még nem említette az üldözött keresztények megsegítését és sok egyéb mást. Ezekhez a történelmi perspektívával mérhető óriási, a nemzeti büszkeségünket segítő és előremutató lépésekhez képest az, hogy egy-egy ilyen taktikai lépésben helyesen vagy esetleg nem a leghelyesebben jártak el, nekem nem is tisztem megítélni, és úgy gondolom, másodlagos, hiszen nincs az a terület még egy családi élet vezetésében sem, ahol a cél jó, a perspektíva jó, néha ne legyenek összezőrrenések. Nagyon pozitívan értékelem mindazt, amit ön személy szerint és az egész minisztériuma tett. Végre olyan magyar külpolitikánk van, amely összecseng a belpolitikai érdekekkel és megismétlem, amelyet tetszéssel és egyetértéssel tudunk támogatni, nem utolsósorban azért, mert érezzük is ennek azt a nem mérhető, de érzékelhető eredményét, hogy a magyar politikai életnek növekszik a tekintélye a nemzetközi porondon.

Irodalmi ismeretek is alátámasztják, hogy a diplomáciában a tekintély, a személyes kapcsolatok ereje számít és olyan időszakban, ahol felgyorsult minden és sok negatív sztereotípiát kell megdönteni, az a politika és az a mentalitás, ahogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium és élén ön ezt a munkát irányítja, meglátásom szerint meggyőző és tovább is támogatandó. Szeretnék önnek köszönetet mondani személy szerint és mindazért, amit tett Magyarország és a magyarság javára, és kívánom, hogy ezt folytathassa sokáig.

Kérdésem, miután úgy illik, hogy kérdést is feltegyünk, egy komolytalanabb és egy komolyabb kérdésem van. A komolytalanabb az, hogy hány órát szokott naponta aludni, mert amikor önt látom valamelyik tv-híradóban, akkor mindig eszembe jut az a valamikori filmcím, hogy Ha kedd van, akkor ez Belgium. A komolyabb kérdésem pedig az, hogy van-e reális esélye a francia köztársasági elnök jövő évre ígért magyarországi látogatásának, amelyről én a sajtóból értesültem. Örülnék, ha ez megvalósulna. Köszönöm szépen. Boldog karácsonyt, áldott ünnepeket kívánok! *(Dr. Szakács László távozik a bizottsági ülésről.)*

ELNÖK: Tisztelt Miniszter úr! Ha nem bánja, jelezte nekem még két képviselő, hogy lenne egy-egy rövid kérdésük, arra kérném, hogy válaszoljon. Szakács képviselő úr sajtótájékoztatót fog tartani, ezért elnézést kér, hogy itt kell bennünket hagynia, a jegyzőkönyvből majd tanulmányozza a válaszokat, és a szakértői is jelen van.

Megadom a szót először röviden Csöbör Katalinnak, aztán Balla Mihály kérte még, hogy szeretne szólni, és Tilki Attila is jelezte hozzászólási szándékát.

CSÖBÖR KATALIN (Fidesz): Elnök úr, köszönöm a szót, a lehetőséget, miniszter úrnak pedig köszönöm a beszámolót. Ahogy hallgattam az ellenzéki képviselők hozzászólását, a terjedelmét is tekintve és a miniszteri meghallgatást, termelési értekezletnek nevezve, termelési regény lesz a jegyzőkönyvből, úgy gondolom, úgyhogy én megpróbálok röviden, rövidebben szólni.

Úgy gondolom, mint Borsod megye 1. számú országgyűlési választókerületének egyéni országgyűlési képviselője, és nemcsak azért, mert kormánypárti képviselő vagyok, hanem azért is, mert a Külügyi bizottság által többször is külföldön megfordulva más, külföldön szereplő politikusok is úgy gondolják, hogy Magyarország külpolitikája nagyon aktív, nagyon sikeres, miniszter urat is méltatva. De nemcsak onnan, hanem a választókerületemből is hozom az elismeréseket az ön aktivitásáról annak érdekében, amit értünk tesz. Úgy gondolom, egy választott országgyűlési képviselőnek az a legfontosabb feladata, hogy a választókerületét biztonságban tudhassa, a választókerülete fejlődjön, ezáltal az ott élő családok és az ott élő emberek biztonságban tudhatják magukat.

Azt javasolnám az ellenzéki képviselőknek, hogy nemcsak beszélni kell arról, hogy fontos nemzeti kérdésekben Magyarország érdekében közösen és együtt kell szavazni, hanem a szót fekvé vagy ülve is ki lehet mondani, de amikor meg kell nyomni a gombot, akkor is ott kell lenni és együtt kéne szavaznunk bizonyos biztonsági kérdésekben is.

Amellett, hogy ez is egy fontos feladatunk, hogy biztonság legyen, nagyon fontos, hogy beruházások történjenek a választókerületben, illetve a térségben. Én csak jó hírekről számolhatok be, hiszen a külügyminiszter úrral jó kapcsolatot ápolva, együttműködve számos új beruházást tudtunk bejelenteni az elmúlt időszakban, ezzel bizonyítva a Külgazdasági Minisztérium aktivitását és együttműködését a választókerület között. Nemcsak külföldi beruházók érkeznek a választókerületembe, hanem igenis nagyon fontos két magyar sikeres beruházásról van szó. Egyet kiemelnék, az Ongropack Kft.-t, amely szinte 99 százalékban exportál, a Folpackról van szó, amit mindenki használ a konyhájában és a háztartásában. Tehát csak jó hírekkel szolgálhatunk. 2010-ben, amikor bejelentettük, hogy 1 millió új munkahelyet fogunk teremteni, mára ott tartunk, hogy inkább a munkaerőt keressük, de hál'istennek, a térség fejlődik. Miskolc, Sajókeresztúr, Szirmabesenyő, Alsózsolca, Felsőzsolca települések ipari parkkal rendelkeznek. Számos új beruházásról számolhatunk be és tájékoztathatjuk a nyilvánosságot közösen.

Én csak a köszönetemet szeretném kifejezni annak érdekében, hogy remélem, tovább is együtt tudunk így működni. Ha már Amerikába megy, egy kérdés és nem kérdés, ne felejtse el, hogy Borsod 1. számú választókerületében nagy területek várják a beruházókat. Köszönöm szépen. Én is áldott ünnepet kívánok!

ELNÖK: Balla alelnök úr!

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Megjegyzésem lenne képviselő asszonyhoz, Nógrádban, Nógrád megyében is van még

lehetőség (*Derültség.*), de nem állunk rosszul, azt gondolom, különösen Nyugat-Nógrádban.

A másik, amit nagyon fontos összegezni vagy kijelenteni: engedje meg, miniszter úr, sokszor úgy vagyunk a külpolitikával, hogy van egy vita, hogy külpolitikai szemmel nézzük a nemzetpolitikai kérdéseket, vagy nemzetpolitikai szemmel nézzük a külügyi kérdéseket. Most azt látom, hogy a nemzeti érdekek érvényesítése elsősorban nemzeti, nemzetpolitikai szemmel nézi a külkapcsolati feladatokat.

Elhangzott a visegrádi négyek együttműködése, bár én egyre inkább látok egy felerősödő együttműködési lehetőséget a közép-európai kezdeményezésekben. Ráadásul azt látom, több közép-európai országban, akár Ausztriát is ide véve, mármint úgy, hogy ebben a gondolatiságban bizonyos ügyekben egyre inkább közös nevezőn vagyunk. Mivel miniszter úr erre a kérdésre nem tért ki annyira, én azt látom, hogy a visegrádi négyeknek van egy közép-európai vonzása is. Hogyan látja miniszter úr ennek az együttműködésnek, egyáltalán a kapcsolati rendszernek a jövőbeni lehetőségeit?

ELNÖK: Tilki képviselő úr!

DR. TILKI ATTILA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Bizottság! Kellett önuralom végighallgatni az ellenzék több tízperces monológját. Ady Endre szavai jutottak eszembe, amikor Móricz megírta a Hét krajcár című elbeszélését, amit mindannyian ismerünk és szeretünk, akkor azt mondta a vidékünkéről, hogy itt az emberek nem hazudnak akarattal, ha keserű a szájuk, köpnek, ha viszket a tenyerük, ütnek. Ezt abban az olvasatban mondom, hogy amikor a LIBE-bizottság meghallgatása volt, akkor Tákoson, az egyéni országgyűlési képviselői körzetemben tartottam közmeghallgatást, ahol megkérdezték az emberek, nem megismételve Hoffmann Rózsa képviselőtársam és Csöbör Katalin képviselőtársam szavait, mindannyian gratulálnak ahhoz a nagyszerű helytálláshoz, amely során az önre és az országra zúduló agresszív támadás során hasonló önuralommal viseltetett, szóval nem volt egyszerű végighallgatni. Itt közben arcokat is lehet vágni a bizottsági üléseken, végighallgattuk, tényleg szigorúan odafigyelve, a képviselő hölgyet és képviselő urat, megértve elnök úr tanácsát, hogy fogjuk rövidre, mi ne tíz percig kérdezzünk, én Kárpátalja szomszédjában vagyok egyéni országgyűlési képviselő, külön szeretném megköszönni azt, hogy határozott kiállást tanúsít az oktatási törvény 7. cikkelye kapcsán és egyáltalán Kárpátalja kérdésében a magyar külpolitika. Az ott élő emberek számára fontos a határon átjutás lehetősége. A kérdésem az, hogy tervezett új határokról volt szó korábban, egyáltalán van-e kivel tárgyalni. Az oktatási törvény körüli hercehurca mellett esetleg van-e idő az ukrán külügyminiszterrel volt-e idő erről tárgyalni?

Szintén a térségemben van 15 kilométer, ami Romániával határos. Európai uniós forrásból ott is kiépült két határon átvezető út, de mivel nem a schengeni övezet tagja Románia, ezért gyakorlatilag csak vasárnaponként működik. Lát-e esélyt arra, hogy ebből a kettőből esetleg valamelyik megnyíljon?

Ebből következik az a kérdés is, ami most teljesen elsiklik Európában, de számunkra, akik a román határ mellett élünk, fontos kérdés, említette elnök úr is, hogy egyáltalán hogyan látjuk, a schengeni csatlakozáshoz lehet-e kérdés Románia schengeni csatlakozása mostanában, vagy nem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Miniszter úr, ez lett volna az első kör. Parancsoljon!

Szijjártó Péter válaszai

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Köszönöm szépen a kérdéseket. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy röviden reagáljak a feltett kérdésekre. Egyetértek ellenzéki képviselőtársammal, Szakács képviselő úrral, az eredményszemlélet a legfontosabb, ugyanakkor a külgazdasági és külpolitika összevonása is szerintem azért volt hasznos, mert nem lehet már a blablát nyomni. A külpolitika sikerességét korábban szubjektív szempontok alapján is lehetett értékelni, most meg számok vannak.

Igazat adok a bizottság alelnökének is - én is közgazdász vagyok, nem vasútépítő -, közgazdaságtanból én azt tanultam, hogy a számok belső szerkezete és tartalma rendkívül fontos, ezért erről is adnék néhány információt önnek. Mégiscsak azt szeretném mondani, hogy egy külgazdaság sikerességét vagy nem sikerességét mi máson lehet lemérni, minthogy évről évre történelmi rekordokat dönt az export, évről évre rekordokat dönt a külkereskedelmi többlet, és évről évre rekordokat dönt a beruházások értéke. Ezek olyan objektív mérőszámok, amelyekkel nem lehet csalni, több vagy kevesebb. Több, mint bármikor korábban, vagy nem több, mint bármikor korábban. Még egyszer mondom, azzal a megszorítással, amit Gyöngyösi alelnök úr mond, hogy ennek a belső szerkezete legalább annyira fontos, mint a tény önmaga, de azért azt elvitatni, hogy három éven keresztül évről évre a magyar gazdaságtörténet legnagyobb számaait produkálja a külgazdaság, az egyszerűen hazugság. Ha eredményszemléletről beszélünk, akkor még egyszer kérdezem, mi más, mi más minősíti egy külgazdaság teljesítményét, ha nem a külgazdasági adatok.

Tallin vonatkozásában azt tudom mondani, hogy állandó diplomáciai jelenlétet ígértem. Teljesítettem, állandó diplomata-jelenlétünk van most már Tallinban.

A visegrádi együttműködéssel kapcsolatban Balla alelnök úrnak azt tudom mondani, reagálva Szakács képviselő úr szavaira is, hogy a leghatékonyabb és legeredményesebb integráció az Európai Unión belül a visegrádi együttműködés. Amikor mi összejövünk, külügyminiszterek, vagy amikor összejönnek a miniszterelnökök, jót szoktunk nevetni azokon, akik arról beszélnek, hogy a visegrádi együttműködés már halott. Ahányszor már eltemették, ahányszor meghúzták a vészharangot a visegrádi együttműködés fölött, számolják össze, hányszor volt, a visegrádi miniszterelnökök mindig találkoznak az Európai Tanács ülése előtt, mi, külügyminiszterek, mindig találkozunk különböző formációkban a KÜT-ök előtt, a nyugat-balkáni partnerekkel, a keleti partnerekkel közösen, a legfontosabb kérdésekben mindig egyeztetünk. Hogy lehetnek-e különböző megközelítések? Persze! Négy szuverén államról beszélünk, négy szuverén ország, másfajta történelem, másfajta érdekek. Lehetnek kérdések, ahol nem esnek egybe az álláspontjaink? Persze! Mindig is lesznek. De ha tízből kilenc fontos kérdésben egyetértünk, azt egy eredménytelen együttműködésnek minősíteni szerintem az méltánytalan és túlzás is. A visegrádi együttműködés iránt mindenkinek az elkötelezettsége evidens és világos, a szlovákokét nyilván nem kérdőjelezi meg, a csehek vonatkozásában én magam többször tárgyaltam Babis volt pénzügyminiszterrel, miniszterelnök úrral korábban is, amióta nyert választást, azóta is beszéltem vele, a visegrádi együttműködés iránt abszolút elkötelezett. Jól ismerem személyesen az új lengyel miniszterelnököt is, ő járt nálam idén Budapesten, én is voltam nála többször Varsóban, ő gazdasági, fejlesztési ügyekért is felelős, ő is abszolút elkötelezett a visegrádi együttműködés mellett, a külügyminiszter kollégák

szintén. Azt javaslom, húzzák meg még sokszor a vészharangot, mert úgy látszik, az a visegrádi együttműködés esetében az eredményesség és a hosszú élet titka.

Felmerült Szakács képviselő úr hozzászólásában Ausztria és Németország mint stratégiai partnerek. Így van! Németországból hatezer vállalat működik Magyarországon, 300 ezer magyar embernek adnak munkát. A külkereskedelmi forgalmunk 27 százaléka a németekkel bonyolódik. Az itteni külföldi befektetett tőke 24 százaléka Németországból érkezik, a német vállalatok több mint háromnegyede egy felmérés szerint Magyarországon fektetne be újra. Ez minden idők legmagasabb felmérési adata. Ausztria a második legnagyobb befektető Magyarországon, a második számú kereskedelmi partnerünk. A leendő kancellár személyesen a jó barátom. Végre egy újabb olyan politikus, aki azt meri mondani, amit gondol. Végre egy újabb politikus, akit nem köt a politikai korrektség és a képmutatás béklyója.

Azt is hadd mondjam el önnek, hogy amikor a Külügyek Tanácsában olyan ügyekkel foglalkoztunk, amire van ráhatásunk, tehát nem több ezer kilométerre fekvő ügyekben, ahol az Európai Uniónak nem osztanak lapot, tehát amikor végre olyan ügyekkel foglalkoztunk, amelyeknek volt jelentősége, akkor rendszeresen jelentős viták alakultak ki, és mi ketten mindig azonos oldalon voltunk. Ő nem azon külügyminiszterek közé tartozik, aki közben sms-ben biztat, hogy mondjam meg, még erősebben, még jobban az ülés alatt, hanem ő maga is felszólal. Szerintem ez nekünk jó fejlemény. Ténybeli kérdés, hogy az Információs Hivatal nem tartozik a Külgazdasági és Külügyminisztérium alá. Ténybeli kérdés, hogy az Európai Parlamentben nincs jobboldali többség, de nyilván ezt megvitathatjuk, nem tudom, hogy ennek mi értelme van.

Oroszország vonatkozásában azt tudom önöknek mondani, hogy iszonyatosan képmutató a nyugati politika. Miközben a kommunikációs szinten Oroszország gyepálása zajlik, addig a kommunikációs szint alatt sorra kötik a nagy üzleteket. Én magam ott voltam a szentpétervári nemzetközi gazdasági fórumon, amelynek hivatalos autója az egyik legnagyobb német autómárka volt, a legnagyobb pavilonokban német vállalatok voltak, és többen beszéltek szinte németül, mint oroszul bizonyos sarkaiban a fórumnak. De ez nem probléma, mert szerintem ez helyes. Szerintem helyes, ha Németország és Oroszország a lehető legszorosabban együttműködik egymással, csak akkor közben ne legyen az a szöveg, gazdaságilag ne legyen az a szöveg, hogy akik egyébként a pragmatikus együttműködés fontosságáról beszélnek, azok az európai árulók.

Nekünk érdekünk itt, Közép-Európában a méretünkéből, az elhelyezkedésünkéből és a történelmi tapasztalatokból adódóan az, hogy kelet és nyugat pragmatikusan működjön együtt egymással, mert amikor ez nem így volt a világtörténelemben, mindig veszítettünk. Keleti és nyugati szembenállás esetén Közép-Európa mindig veszített. Nekünk az az érdekünk, hogy legyen egy normális együttműködés. Csak ezzel párhuzamosan méltánytalannak gondolom azt, hogy akik egyébként ezt a pragmatikus álláspontot képviselik, azokat azok kritizálják, akik meg a felszín alatt megkötik az üzleteket. Még egyszer: szerintem a legfelháborítóbb a Déli Áramlat kontra Északi Áramlat II. Én azt mondom, nekem nem azzal van problémám, hogy az Északi Áramlat II-őt meg fogják építeni, mert az az ő dolguk. Nekem azzal van problémám, hogy kettős mércét alkalmazott az Európai Unió, mert a Déli Áramlatot nem engedte, ehhez képest más álláspontot visz az Északi Áramlat II. kapcsán. De még egyszer mondom, magával az Északi Áramlat II-vel nekünk ebből a szempontból nincsen dolgunk, nem is azt bírálom, hanem a kettős mércét.

Exportpromóciós rendszer, kereskedőházak. A következőt tudom önöknek mondani. Önök a déli nyitás kudarcáról beszélnek. Én azt javaslom, konzultáljanak

azokkal a cégekkel, amelyeknél a 100 milliárd forintnyi plusz bevétel megjelent az első 9 hónapban. Nem 100 milliárd forint bevétel a déli nyitásban történő exportból, hanem 100 milliárd forintnyi exportnövekmény. Amikor önök a keleti nyitás kudarcáról beszélnek, akkor konzultáljanak azokkal a magyar vállalatokkal, amelyeknél a 430 milliárd forintnyi exportnövekmény jelent meg az idei esztendő első 9 hónapjában. Nem ennyi export, hanem ennyi növekmény.

A kereskedőházi rendszernek az a feladata, hogy a magyar kis- és közepes vállalkozások számára megteremtse a lehetőséget arra, hogy a külpiacokon boldoguljanak. Gyöngyösi alelnök úrnak mondom, hogy négy magyar kkv-ból egynél van olyan ember, aki már valaha látott külkereskedelmet. Ez nem egy hobbi, hanem egy szakma. Enélkül nem lehet. A kis- és közepes vállalkozások nem tudják megengedni maguknak, hogy nyolcszor odautazzanak egy üzletért több száz vagy több ezer kilométerre. Nem tudják megengedni maguknak azt, hogy hat kiállításra elmenjenek, hogy egyáltalán üzleti partnert felderítsenek. Ezt el kell végezni. Ez egy állami funkció. Én legalábbis azt gondolom, ez egy állami funkció. Önök azt mondják, hogy a számok csak kommunikáció. Tudja ön, hogy mennyit kellett dolgozni azért, hogy ezek az exporttöbbletek kijöjjenek? Tudja ön, hogy mennyit kell dolgozni azért, hogy egy ön által lesajnált munkabért adó nagy nemzetközi vállalat Magyarországra jöjjön? Értem én az önök célkitűzését, menjenek ezek Csehországba és Szlovákiába. De én ezt nem támogatom. Én ezt nem támogatom. Értem azt, hogy inkább majd a szlovák, a cseh meg a lengyel kis- és közepes vállalkozások exportáljanak innen messzire, de szerintem inkább exportáljanak a magyarok.

Én azt tudom önöknek mondani, hogy a kereskedőházi rendszerünkkel együttműködési viszonyban lévő magyar kis- és közepes vállalkozások exportárbevétele 2014-ben volt 760 milliárd forint, 2015-ben 895 milliárd forint, 2016-ban meg 946,5 milliárd forint. Ennyi volt az exportárbevétele azoknak a magyar kkv-knak, tisztelt alelnök úr, akik az MNKH-val együttműködési partnerségben vannak.

Szakács képviselő úr mondta ezt a 2,8 milliárd forintot. Igen, az a kereskedőházi rendszer saját számlás bevétele volt olyan ügyletek kapcsán, amit ők bonyolítottak. Szerintem ez nem feladatuk, ezért már ki is került az ő scope-jukból. Szerintem egy állami intézménynek arra kell fókuszálni, hogy megteremtse azt a szolgáltatást a magyar kis- és közepes vállalkozásoknak, hogy el tudjanak menni kiállításokra bemutatni úgy a termékeiket, hogy lehetőleg csak egyszer kelljen és a lehető legszélesebb kör számára, vagy ha egyszer nem sikerül, akkor utána már maga az exportpromóciós rendszer végre tudja hajtani, helyet adjanak nekik, keressék meg a partnereket és segítsenek a tárgyalások lebonyolításában. 5471 vállalkozással állt az exportpromóciós rendszer kapcsolatban, amióta létezik.

Az offshore cégek kapcsán szintén a képviselő úrnak tudom mondani újra: a nagykövetségeken fűteni kell, világítani kell, rendezvényt kell szervezni. Lehet ettől eltérő álláspont. Nem támogatom. A helyzet az, hogy ehhez helyi szolgáltatókat kell igénybe venni. Az MVM és az Elmű nem fogja tudni elvinni ezt a szolgáltatást, nem a Fülöp-szigetekre, képviselő asszony, hanem Canberrába se tudja elvinni, de még Berlinbe se tudja elvinni, és nem tudja elvinni New Yorkba sem. Ezeket meg kell ott helyben vásárolni, és bizony vannak olyan országok, ahol a jogrendszerből adódóan nem lehet, egyszerűen nem lehet kimutatni, hogy hogyan néz ki egy vállalat tulajdonosi struktúrája. A külképviseletek nem olyan szerződéseket kötnek, amikből most iszonyatos sci-fiket lehetne forgatni, hanem helyi közszolgáltatásokra meg rendezvényszervezésre kötnek szerződéseket. Bizony van olyan ország, ahol a helyi áramszolgáltató tulajdonosi struktúráját a helyi árból nem lehet megmondani, mert

ez a jogrendszer. Még egyszer mondom, a helyettes államtitkár úr nem véletlenül volt őszinte, hanem őszintén elmondta önöknek, hogy mi ezzel a helyzet. Titkolóznánk és hozhattuk volna be a törvényjavaslatot úgy, inkább elmondtuk, és most elmondom önöknek még egyszer: világítani, fűteni kell a nagykövetségeken, ahol szokott lenni hideg meg sötét, és ez az országok viszonylag jelentős hányadában előfordul. Több helyen van sötét, mint hideg, de mindenütt hozzáigazítjuk a megvásárolt szolgáltatásokat. Higgyék el, ezt a nagykövetek meg tudják oldani.

Gyöngyösi alelnök úrnak mondanám, hogy én folyamatosan egyeztetek a Jobbik képviselőivel, önnel is szoktam beszélni, remélem, most ezzel nem okozok önnek semmi hátrányt (*Derültség.*), korábban többször, most kevesebbszer. Viszont vannak önök között olyan képviselők, akik ki vannak tiltva a szomszédos országokból. Ők rendszeresen beszélnek velem. Én minden létező tárgyaláson az adott országgal beszélek. Éppen legutóbb - mi van, ma, szerda - tegnap Minszkben a szerb belügyminiszternek hoztam fel, hogy vannak kitiltott képviselőink, és szeretnénk, ha ez nem lenne meghosszabbítva. Ahogy ön mondja, hogy számíthatok arra, hogy önök nemzeti kérdésekben mindig mellettünk állnak, önök meg számíthatnak rám, hogy az ilyen ügyekben mindig fogok segíteni.

Ebből egy általánosabb dolgot hadd mondjak! A külpolitikában, a külgazdaságban engem pont nem érdekel, hogy ki fideszes, hogy ki jobbikos meg MSZP-s, ezt is Szakács képviselő úr kérdésére vonatkozóan mondom. Engem bíráltak azért, hogy Kóka János szoftverfejlesztő cégének segítettem külföldön. Engem bíráltak azért, hogy a Wallis-csoport hitelt kapott az Eximtól és azért is, hogy a Garancsi-féle cégcsoport hitelt kapott. Nem érdekel. Nem érdekel. Ha külföldön tudunk sikert elérni, ha egy külföldön bajba került magyart tudok segíteni, engem nem érdekel, hogy az fideszes, MSZP-s vagy jobbikos. Ha valaki teljesíti a feltételeket, és ha a Wallis teljesíti a feltételeket, akkor az fog hitelt kapni, ha meg a Garancsi-féle cégcsoport, akkor az fog hitelt kapni, mint ahogy ha Kóka Jánosnak kell segítség ahhoz, hogy magyar szoftvermérnököket alkalmazzon, akkor neki fogok segíteni. Tetszik, vagy nem tetszik, ez a külgazdasági stratégiánk lényege.

A jobbikos képviselőkkel valóban sokat beszélgettem arról az elmúlt két évben, hogy az ukránok mikre készülhetnek. Talán még önnel is beszéltem erről. Éppen ezért minden létező kétoldalú tárgyaláson, akár az elnökkel, a miniszterelnökkel vagy a külügyminiszterrel tárgyaltam, ezt mindig felhoztam, ne csináljátok, nem lesz jó vége, az a kérésünk, ezt hagyjátok abba. Jöttek ezek a homályos utalgatások, ígéretések stb. Én akkor még azt gondoltam, és most is azt gondolom, az volt a helyes, hogy az ottani magyarság érdekében segítettük az ukránok integrációs törekvéseit, most azonban átléptek egy vörös vonalat. Ha egyébként a nyelvtörvény és az állampolgársági törvény is elfogadásra kerül ilyen vagy ehhez hasonló formában, ahogy beterjesztésre kerül, akkor még keményebb nemzetközi eszközökhöz kell nyúlnunk, azt gondolom.

Az autonómia kérdésében egyetértek az ön által elmondott dilemmával vagy helyzetértékeléssel. Nyugat-Európában sokszor mondták, hogy a barbár kelet-európaiak és közép-európaiak majd mennyi bajt fognak hozni a nacionalizmusukkal meg az elszakadási és egyéb kísérleteikkel Európára, aztán a helyzet most mégiscsak úgy áll, hogy katalánügy van, skót népszavazási ügyek vannak, észak-olaszországi regionális népszavazási ügyek vannak. Nem Közép-Európa okoz ebből a szempontból gondot Európának.

Ugyanakkor az autonómiatörekvések vonatkozásában pedig képviselő urat, alelnök urat azzal tudom megnyugtatni, hogy a mi általános politikánk az, hogy nem mi találjuk ki, hogy a határon túli magyar közösségnek mi a jó, hanem a határon túli

magyar közösségeket képviselő szervezetek elvárásai szerint járjunk el, amit ők képviselnek autonómiavonatkozásban, mi azt segítjük.

Szerbia vonatkozásában az előző bizottsági meghallgatáson, ma reggel 8 órakor Szávay képviselő úr szintén felhozta a Magyar Nemzeti Tanács ügyét. Megígértem neki, hogy ezt külön meg fogom vitatni a VMSZ elnökével, különös tekintettel arra, hogy velük van egy olyan együttműködésünk, hogy ha valami baj van, azonnal szólnak. Nemrégiben találkoztam a VMSZ frakcióvezetőjével, magával a VMSZ elnökével is, nem jelezték, hogy ebben az ügyben probléma lenne. Most ezt konkrétan meg fogom kérdezni, és ha lépni kell, lépni fogunk.

Izrael, Jeruzsálem, Egyesült Államok vonatkozásában a következőt tudom mondani elnök úrnak és alelnök úrnak. Az nem sunnyogás, ha mi nem harmadik szereplőkhöz igazítjuk a külpolitikánkat. Magyarországnak van egy világos álláspontja a Közel-Kelet vonatkozásában, hogy mit gondolunk a helyzetről most, és mit gondolunk arról, hogy azt hogyan lehetne jobbra tenni, illetve pontosabban mik a kívánságaink, merthogy ahogy ön is mondta, mi kicsi ország vagyunk, nem mi fogjuk megmondani, hogy ott mi fog történni, de vannak kívánságaink ebből a szempontból, például hogy legyen béke ott és mindenki biztonságban élhessen.

Hogy egyébként egy harmadik szereplő ezzel kapcsolatban tesz bejelentést és nekem rohannom kelljen erre reagálni, én ezt nem fogadom el. Tehát nem sunnyogás történt, hanem nem változott semmi a mi részünkről. Abból a szempontból pedig, hogy Izrael és az Európai Unió között rendkívül szükséges a gazdasági együttműködés, azt most is alátámasztom. Ezt elmondtam az izraeli miniszterelnöknek hétfőn, amikor találkoztunk vele európai uniós körben, hogy az a fajta innovációs színvonal, az a fajta technológiai színvonal, amit Izrael jelenleg reprezentál, az igenis az európai versenyképességhez szükséges mint együttműködő partner. Még egyszer szeretném aláhúzni: azért, mert valaki változtatott az álláspontján valami kapcsán, hadd ne kelljen már, hogy akkor nekünk is meg kell szólalni. Mi nem változtattunk semmit ebből a szempontból, a kormány ezzel az üggyel eddig legalábbis nem foglalkozott.

A minimálbéren való foglalkoztatásról annyit hadd mondjak, alelnök úr, hogy éppen az okozza ma az egyik legnagyobb kihívást a magyar gazdaság beruházásösztönzési képességében, hogy gyakorlatilag a teljes foglalkoztatás állapotát értük el. Még egyszer mondom, közgazdász vagyok, ahol a kereslet és a kínálat találkozik, ott van az ár. Mivel egyre nagyobb a kereslet a munkaerőre, ezért a munkabérek emelkednek. Ilyenkor a versenyképesség fenntartása érdekében a kormánynak vagy a parlamentnek lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy a munkára rakódó adóterhek csökkenjenek, hogy végül a munkához kapcsolódó költségek vállalati oldalon ne növekedjenek. Ezért döntött szerintem bravúrosan az Országgyűlés, amikor 22 százalékról 19 százalékra csökkentette a szociális hozzájárulás mértékét jövőre, főleg úgy, hogy tavaly 27 volt, idén lett 22. Szerintem ez nagyon fontos volt a versenyképesség megtartása szempontjából, mert a munkaerőköltségek - egyenlő fizetések - növekednek ma Magyarországon.

Még egyszer mondom, lehet az a stratégia, hogy ne versenyezzünk egy-egy nagy vállalkozás vagy nagy nemzetközi vállalat beruházásáért, de miért jobb az nekünk, ha ők szlovákokat, lengyeleket fognak alkalmazni vagy cseheket, mintha magyarokat alkalmaznának. Én továbbra is azt mondom, hogy ez ügyben - ahogy ön is mondta - nézzünk a számok mélyére.

Még hadd nézzek a mélyére abból a szempontból is, hogy az Eximbanknál tavaly 929, idén 1132 olyan kkv volt az ügyfelünk, akinek exportfinanszírozáshoz nyújtottunk támogatást. 2015-ben ez a szám 617 volt, 2016-ban ez a szám 929 volt,

idén már 1132, csak hogy össze tudja hasonlítani az alelnök úr, 215 nagyvállalat van a hitelezési portfólióban. Tehát 1132 kkv és 215 nagyvállalat.

Budapest-Belgrád kapcsán azt tudom önnek mondani, hogy van egy tény. Ez az „Egy övezet egy út” nevű stratégia, amit a Kínai Népköztársaság kormánya elhatározott, amelynek keretében az európai irányú gazdasági törekvések is világosak, az exportjuk egy jelentős részét szárazföldön hozzák Európába, más részét pedig tengeri útvonalon, úgyhogy Pireuszba érkezik meg az exportáru. Kína legnagyobb, a világ ötödik legnagyobb hajózási vállalata először üzemeltetési jogot vett a pireuszi kikötőben, most már tulajdonos is a pireuszi kikötőben. Rövid idő alatt háromról ötmillióra növelte az éves konténerforgalmat. Ez dinamikusan bővülni fog a kínai gazdasági növekedést látván. Ha még egyszer a számok mélyére nézünk, kinevetem azokat a szakértőket, akik arról beszélnek, hogy Kína gazdasága óriási nagy bajban van, fú, hát nagyon nagyban, mert a hosszú éveken keresztül fenntartott 10 százalékos gazdasági növekedési ütem után most csak 6,9 százalék. Ha valaki kiszámolja, hogy az a 10 százalék volumenében akkor mit jelentett és annak hányszorosa ez a 6,9 százalék, az jót mosolyog ezeken az úgynevezett szakértőkön.

A lényeg az, hogy a kínai gazdaság növekedése dinamikus. Pireuszon keresztül fogják behozni az egyre növekedő mennyiségű árut Európába. Kérdés, hogy ez merre fog menni Nyugat-Európa irányába, rajtunk keresztül, vagy más irányba. Óriási regionális verseny van. Mi a szerbekkel összefogtunk, hogy ez rajtunk keresztül menjen. A vasútvonal felújításával létrejön egy modern, kétvágányú vasúti pálya, amely az elővárosi közlekedést is fogja segíteni. A személyforgalom vonatkozásában a Budapest-Belgrád jelenlegi 6,5-7 órás menetidőt 2,5-3 órára le fogja csökkenteni. A 740 méter hosszú tehervonatok ebben az irányban fognak járni. Ismerve a kínai beruházási gondolkodásmódot, ez újabb logisztikai és termelő beruházásokat fog Magyarországra hozni. Itt létrejön egy nagy érték, egyebekben pedig - bár értek a vasútépítéshez, mint itt kiderült (*Derűlttség.*), a helyzet az, hogy, hogy a Magyar Államvasutak felügyelete semmilyen módon nem tartozik a hatáskörömbé - azt szeretném öntől kérni, hogy az erre vonatkozó pontos szakmai számítási adatokat a Magyar Államvasutaktól kérje meg, biztosan meg fogják önnek adni.

Én azt tudom önnek mondani, hogy a hitellel kapcsolatos valamennyi adatot nagyon szívesen az ön rendelkezésére bocsátom, tehát hogy az Eximbank járt el először, aztán meg a nemzetgazdasági tárca a hiteltárgyalásoknál és előnyös, még a paksinál is előnyösebb feltételekkel tudtunk most hitelmegállapodást kötni. Ennek minden adatát az önök rendelkezésére fogom bocsátani, át fogom önnek küldeni, ön meg tudja nézni. Tehát ami hozzám tartozik, és ami szám nálam van, azt én átadom önnek természetesen.

Paks II. vonatkozásában nem pontosan tudom, hogy mire kérdezett rá. Ebből még kevesebb tartozik hozzám. Én azt tudom önnek elmondani, hogy jelenleg 43 százalékát a magyar villamosenergia-szükségletnek nukleáris forrásból fedezzük. Ez fel fog menni körülbelül 70 százalékra. Ez még versenyképesebbé fogja tenni a magyar gazdaságot.

Képviselő asszony kérdésére a következőt tudom mondani. A déli nyitás tekintetében 22 százalékos exportnövekedés volt, 8 új külképviseletet nyitottunk. Ezeknek a külképviseleteknek a nyitása egyrészt néhány kereskedőház működését zárójelbe és feleslegessé tette. Másrészt bizonyos országokban vagy azok a magyar cégek fogytak el, amelyek érdeklődést mutattak, magyarul megkapták a szükséges segítséget és már a saját lábukon képesek az adott piacon megélni, vagy a helyi együttműködő partnerek felkutatása végződött azzal az eredménnyel, hogy ami lehetőség volt, azt ki tudtuk hozni abból az adott országból, több lehetőség az

érdeklődés vagy az együttműködési készség hiányában nincs. Ebben a helyzetben én azt gondolom, az helyes döntés, ha egyrészt nem duplikálunk képviselőket, másrészt meg nem tartunk fenn olyan képviselőket, amelytől már nem várunk eredményt.

A magyar-török együttműködés Afrika vonatkozásában pedig éppen Melvut Cavusoglu külügyminiszter úrral az elmúlt héten szerdán találkoztam a NATO közgyűlés margóján, ott ezt megerősítettük, hogy továbbra is fontosnak tartjuk a magyar-török projekt alapú együttműködést Afrikában. Latin-Amerikában öt új képviselőt nyitottunk, amióta miniszter vagyok, Afrikában pedig hármat.

Zaid Naffára vonatkozóan köszönöm szépen a betekintési kérelmét. Önt mindig nagyon nagy szeretettel látjuk a Külügyminisztériumban, tartsa meg a jó szokását, jöjjön, bármikor jöhet. A közigazgatási államtitkár még a mai napon fel fogja hívni önt, és bármikor betekinthez a 18 és fél éve, 1999. június 22-én kelt szóbeli jegyzékbe. Az ebben való felelősségemet, legyen kedves, hogy is mondjam, méltányosan kezelje, hogy 1999. június 22-én milyen szóbeli jegyzéket adott át a Külügyminisztérium kinek, hogy is mondjam, limitált ráhatásom volt valószínűleg erre a történetre, még 21 éves sem voltam abban az időszakban, de persze, tudom, ez nem jelent semmit.

Zaid Naffa vonatkozásában azt tudom elmondani, hogy ő a Jordán Hasemita Királyság tiszteletbeli konzulja Budapesten. Őt nem Magyarország delegálja Magyarországra, hanem a Jordán Hasemita Királyság delegálja Magyarországra. Neki a tiszteletbeli konzuli mandátuma addig tart, amíg a Jordán Hasemita Királyság őt ide delegálja. Láttam azt is, hogy a sajtóban fantasztikus értesülésként elhangzott az, valószínűleg öntől, hogy a szóbeli jegyzék úgy kezdődött, hogy a jordánoknak van szerencsájük közölni velünk azt, hogy. Óriási titkot árulok el, minden diplomáciai küldemény így kezdődik, hogy óriási szerencsénk van közölni azt, hogy. Szerintem kérje ki mindegyiket és meglátja. Ez egy bevett formula a diplomáciában. Tehát Zaid Naffa nem nekünk fontos, hanem a jordánoknak, mert ő a tiszteletbeli konzuljuk. Ez ügyben én nem tudok önnek mást mondani.

Azt tudom még önnek mondani, hogy ő nem magyar állampolgár. A magyar állampolgársági kérvénye esetében állapított meg az illetékes hatóság kockázatot, ezért nem is lett magyar állampolgár, de amikor a tiszteletbeli konzuli működési engedélyét megkapta, akkor is nyilván a hatóságok lefolytatták a szükséges vizsgálatokat. Ez jóval az én hivatali időm előtt volt, mint a mellékelt ábra mutatja. Ha akkor lett volna tiszteletbeli konzuli tevékenysége kapcsán kockázat, nyilván nem kapta volna meg a működési engedélyt. Állampolgárság esetén merült fel kockázat, nem kapta meg, tiszteletbeli konzuli tevékenysége kapcsán ilyenről nem tudok, úgyhogy még tiszteletbeli konzul.

A Magyar Nemzeti Kereskedőház és a Prominence Food vonatkozásában azt az információt tudom önnek mondani, hogy a Prominence Food Zrt.-vel üzleti stratégiák egyeztetése zajlott. Ez eredménytelenül zárult, ezért a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. kiszállt ebből a cégből. Azt a tájékoztatást el fogom küldeni önnek írásban, pontosabban utasítást adok a kereskedőház vezetőjének és az őt felügyelő államtitkárnak, hogy küldje meg önnek írásban azt a tájékoztatást, ami a tranzakció pénzügyi vonatkozásaira vonatkozik. Azt nyilván elnézi nekem, hogy ezt most pontosan nem tudom megmondani önnek, hogy ki fizetett, fizetett-e, ki kinek és mennyit, de az erre vonatkozó információkat természetesen ön hiánytalanul írásban meg fogja kapni.

A tb-konzulok vonatkozásában nem tervezünk változtatást. A Magyar Nemzeti Kereskedőház költségvetési törvényben rögzített 7,2 milliárd forintos működési

támogatását a Külgazdasági és Külügyminisztérium idén rendelkezésre bocsátotta, de ez költségvetési törvényben van rögzítve, jövőre is ennyi van rögzítve.

Az Eximbanknál a kötött segélyhitel programjaink úgy állnak, hogy Vietnámban a can thoi kórház alapkövetétele megtörtént, a kereskedelmi szerződés aláírásra került, a hitelszerződés aláírásra került. Laoszban a szocialista kormány által kötött kötött segélyhitel programot végrehajtottuk. Én magam személyesen adtam át az élelmiszer-feldolgozó üzemet. Folyamatban van egy új megállapodás megkötése, a kereskedelmi megállapodás megkötöttem, a hitelmegállapodás a laoszi félnél van. Indonéziában a vízgazdálkodással kapcsolatos kötött segélyhitel programról minden szerződés alá van írva, folyamatban van. Vietnámban még a korábbi kötött segélyhitel programokból a személyazonosító rendszerre vonatkozó program befejeződött, a beruházást átadták, a víztisztítóra vonatkozó beruházás befejeződött, a beruházást átadták. Srí Lankában befejeződött, azt átadták. Ukrajna számára 50 millió eurós kötött segélyhitelkeret megnyitása megtörtént, az erről szóló kormányközi megállapodás aláírásra került. Koszovó számára a kötött segélyhitel-kiajánlás megtörtént, szerződéskötésre nem került sor. Mongóliában pedig megállapodás született végre a songinói biokombinát felújításának mikéntjéről, a kormányközi megállapodás aláírásra került. Így állunk nagyjából a kötött segélyhitel programokkal.

Ami Budapest-Belgrád vonatkozásában az én minisztériumomnál van szám, a hitelkonstrukcióra vonatkozó valamennyi számot önnek is rendelkezésre bocsátom, ha ön azt igényli, természetesen semmi probléma, nem is kell érte személyesen jönnie, el fogjuk küldeni.

Azt javaslom, tisztelt képviselő asszony, hogy bízzuk a választópolgárokra a döntést, hogy itt ki kinek mit fog átadni. Szerintem egy demokráciában mindig helyes, ha inkább rájuk hagyatkozunk, minthogy előre eredményt hirdetünk.

Elnök úrnak szeretném jelezni, hogy Románia vonatkozásában az OECD-tagsági blokkolásunkat feloldottuk, tekintettel a Szociáldemokrata Párt elnökének ígéretére a marosvásárhelyi katolikus iskola helyzetének megoldására. Az első jogalkotási aktus meg is történt. Politikai stabilitási kérdés volt, hogy majd erről a jövőben kivel kell tárgyalni.

A kétoldalú kapcsolataink vonatkozásában azt tudom mondani, hogy a gazdasági együttműködés dinamikusan bővül. Az ukrán oktatási törvény ügyében hasonló álláspontot foglalunk el. Migrációs tekintetben is egyetértünk abban, hogy a kötelező betelepítési kvóta nem jó megoldás.

Tilki képviselő úrnak mondom, hogy a magyar-román határszakaszon átadtunk tíz határt keresztező utat gyakorlatilag, amelyek vasárnap vannak nyitva. Legutóbb abban állapodtam meg a román külügyminiszter kollégával, hogy kettőt megnyitunk állandó nyitva tartásra. Nagyon remélem, hogy be fogják tartani. Adtak javaslatot arra vonatkozóan, hogy melyik két határátkelőhely legyen. Ebből az egyik az ön választókerületébe esik. Remélem, hogy a javaslatot tettek fogják követni. A mi részünkről semmi akadálya nincs, tehát mi holnap ezt meg tudnánk nyitni. Nyomjuk folyamatosan, hogy nyíljanak meg a határátkelők.

Kárpátalja vonatkozásában azt tudom önnek mondani, hogy a Nagyhódos-Nagypalád határátkelőhelyet jövő évben meg fogjuk nyitni. Mint egy szomszédos terület képviselője, szerintem jó, ha tudja, hogy a kárpátaljai gazdaságfejlesztési program vonatkozásában összesen 17 500 pályázat érkezett be kárpátaljai kis- és közepes vállalkozásoktól, ebből 16 600-at támogattunk 8 és félmilliárd forint értékben, tehát a nemzetpolitikánknak ez egy fontos sarokköve szintén.

Németh Zsolt elnök úrnak szeretném mondani, hogy a horvát LNG-építés ügyében egyelőre fizikai előrelépés továbbra sincsen sajnos. Annyit viszont tudok

önnek mondani, hogy a horvát gázszolgáltató vállalat tízéves gázvásárlási megállapodást kötött a Gazprommal. Lehet, hogy ez befolyásolja az LNG-terminál építési terveit az elkövetkezendő időszakban. Ennyit arról egyébként, hogy milyen diverzifikációs lehetőségeink vannak és az európai barátaink ebből a szempontból mennyire segítőkészek. Mi világossá tettük azt korábban már többször is, hogy a horvát LNG megépítésében érdekeltek vagyunk, hajlandóak vagyunk lekötésre, kapacitáslekötésre is. Egyelőre semmi nem történt sajnos, dacára annak, hogy a politikai elköteleződés állítólag megvan a túloldalon, a szándéknyilatkozat aláírásra került, de egyelőre fizikai lépés nem történt.

Csöbör Katalin képviselő asszonynak szeretném megköszönni az együttműködést a beruházásösztönzés vonatkozásában. Az idei esztendőben hét beruházást tudtunk vinni a beruházásösztönzési rendszeren keresztül Borsod megyébe. Tavaly is volt egy meghallgatásom a Gazdasági bizottságban, ahol Szakács képviselő úr feladatul adta nekem, hogy a 2016-os nulla után idén valamit Baranya ügyében is produkáljak. Négy beruházást tudtunk vinni oda is, tehát igyekszünk a földrajzi egyensúlyt is természetesen megteremteni. Borsodban részint a munkaerő-kínálat, részint az infrastrukturális, logisztikai lehetőségek olyanok, az egyetemi háttérről nem is beszélve, hogy oda szívesen mennek a nagyvállalkozók.

A francia köztársasági elnök látogatása kapcsán konkrét információt a képviselő asszonynak nem tudok mondani. Azt tudom önnek mondani, hogy jó néhány hónapja létrejött a francia elnök és a visegrádi miniszterelnökök találkozója, tehát az első találkozás megvolt. Hogy az elnökségünk alatt lesz-e még hasonló formátumú találkozó, ezt egyelőre nem tudom önnek megmondani.

Balla Mihály alelnök úrnak pedig azt tudom mondani, hogy az idei esztendő új dimenziót jelentett abból a szempontból is, hogy a nemzetiségi politikai kérdések érvényre juttatásában igenis használni kell a nemzetközi külpolitikai eszköztár egészét, tehát nemzetiségi kérdéseket nem lehet elválasztani külpolitikai kérdésektől. Minden összefügg mindennel. Tehát integrációs folyamatot nem lehet támogatni akkor, ha valaki az adott integráció elvárásaival ellentétes irányú mozgásokat tesz, mint ahogy egy gazdasági integrációba való belépését sem lehet támogatni annak az országnak, amely egyébként annak alapértékeire fittyet hány, ha mondjuk egy arbitrázs eljárásra azt mondja, hogy az nem számít, akkor ne akarjon OECD-tag lenni. Ez a fajta megközelítésünk a jövőben is érvényesülni fog.

ELNÖK: Gratulálok, miniszter úr, 12 óra 00 perc van, jó időt futott. *(Szijjártó Péter: Futni majd most fogok. - Derültség.)* Nehéz dolgom lenne, ha össze kellene foglalnom, ami elhangzott. Ezt az utolsó gondolatot, amit itt érintett, szeretném kétszer aláhúzni. Azt gondolom, az elmúlt esztendőnek nagyon fontos tanulsága volt - Románia, Ukrajna világított rá erre egyértelműen -, hogy kell legyen egy hatékony nemzetpolitikai diplomácia, és ez a nemzetpolitikai diplomácia a Külügyminisztérium részéről egy olyan kiemelkedően fontos feladat, amelynek meg kell legyen a megfelelő belső és kormányzaton belüli szerkezeti háttere is.

Miniszter úr, szeretném megköszönni az egész éves együttműködést, az egész ciklusra irányuló együttműködést. A parlamenti kapcsolatok főosztályvezetőjének szeretnék nyilvánosan is köszönetet mondani, Horváth Attila úrnak, hiszen lehetővé tette, hogy a Külügyi bizottság a minisztériummal nagyon zökkenőmentesen tudott együttműködni, rendkívül sok feladatunk volt, nagyköveti meghallgatások, miegymás, egyeztetéseket igényeltek, azt gondolom, ezek zökkenőmentesen zajlottak.

Mielőtt bezárnám az ülést, még egy jelentkezőnk van, neki szeretnék röviden szót adni. Úgy látom, helyes, ha szót adok neki, de arra kérem, legyen tekintettel arra, hogy mindjárt felszáll a miniszter úr gépe. Demeter Márta képviselő asszony!

További kérdések és válaszok

DEMETER MÁRTA (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Egészen elképesztő, hogy semmit nem fognak tenni azért, hogy Zaid Naffa ne láthassa el a tb-konzuli feladatait itt, Magyarországon. Magyarország bármikor megtehetné az ebben szükséges lépéseket, ezeket ön is nagyon jól tudja.

Viszont egy plusz kérdésem lenne. Semjén Zsolt találkozott Nestor Szufrycz ukrán országgyűlési képviselővel, ő egyébként nem is a kormány tagja, nem is potentát, viszont zavaros üzleti ügyei vannak. Ezzel kapcsolatban szeretnék érdeklődni, hogy Semjén Zsolt és Nestor Szufrycz miről tárgyalt egészen pontosan. Felmerült, hogy a kisebbségi jogokról. Én szeretném tudni, hogy emögött még mi van, hiszen arról az emberről beszélünk, arról a képviselőről, aki korábban a rendkívüli helyzetek minisztere volt Ukrajnában, az Ukrajna Nemzetbiztonsági Tanács titkára volt, és egyébként a kilencvenes évek előtt itt szolgált a szovjet hadseregben. Miért fontos Nestor Szufrycz a magyar kormánynak? Köszönöm szépen, elnök úr.

SZIJJÁRTÓ PÉTER külgazdasági és külügyminiszter: Elnök úr, ha megengedi, rövid választ tudok adni: nem tudok arról, hogy Semjén Zsolt és Nestor Szufrycz úr találkoztak. Nem tudok a találkozó kimenetéről, sem okáról, sem annak megalapozottságáról semmit mondani, mert nem tudok az eseményről. Ha igényli képviselő asszony, be tudom szerezni az ülés kérdésre vonatkozó válaszait és azt megint csak meg fogom önnek küldeni. Ezt tudom önnek ígérni.

ELNÖK: Én pedig szeretnék képviselő asszonynak - miniszterelnök úr nyomdokain - boldog karácsonyt kívánni (*Derültség. - Demeter Márta: Boldog karácsonyt mindenkinek!*), mindannyiuknak boldog karácsonyt kívánni. Köszönöm szépen a megjelenést.

Tisztelt Bizottság! Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a V4 külügyi bizottságok találkozója 13-14-én lesz, a mai, illetve a holnapi napon. Németh Zsolt, Balla Mihály, Gyöngyösi Márton képviseli a bizottságot. A találkozóról készülő beszámolót a tagok részére meg fogjuk küldeni.

Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Egy kis koccintásra az előtérben mindenkit szeretettel várunk. Köszönjük az egész éves munkát. Mindenkinek áldott, békés karácsonyt és boldog új esztendőt kívánok! Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 05 perc)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika